РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень:
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер, 6-го червня 1918. Ч. 67. — VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Thursday, June 6, 1918. No. 67.

НІМЕЦЬКІ ЛОДКИ КОЛО ПОБЕРЕЖА АМЕРИКИ.

Американські війска беруть чинну участь у великій битві над рікою Марною.

Німеччина і Австро-Угорщина признали гетьмана Скоропадського головою українського правительства.

Україна признала независимість білоруської републики.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ЦЕНТРАЛЬНІ ДЕРЖАВИ ПРИЗНАЛИ ПРАВИТЕЛЬСТВО ГЕТЬМАНА СКОРОПАДСЬКОГО.

Скоропадський запевняє про свою льояльність супроти центральних держав.

АМСТЕРДАМ, 4. червня. — **Німецький і австро-угорський посли на Україні признали ґен. Скоропадського, диктатора України, головою правительства і заявили бажане своїх правительств війти з ним у дипльоматичні зносини,** як се доносить телеграма з Києва.

У своїй відповіди Скоропадський дав запевнене, що його правительство буде надальше поступати в як найтїснїйшій приязни з центральними державами.

———o———

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПРИЗНАЛО БІЛОРУСЬКУ РЕПУБЛИКУ.

АМСТЕРДАМ, [illegible] червня. — **Українське правительство признало білоруську републику,** як се доносить телеграма з Києва.

(Лондонська телеграма з 24. мая подала була вістку, що на Білоруси утворено коаліційне правительство та що Білорусь за згодою Німеччини проголосила свою независимість).

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ФРАНЦУЗИ ЗДЕРЖУЮТЬ НАСТУП НІМЦІВ НА ПАРИЖ.

Сильні протинаступи на захід від Соасон.

ПАРИЖ, 3. червня. — Французький урядовий звіт звучить: **„Через цілу ніч і день битва відбувала ся з великою завзятостию. Сьвіжі німецькі війска зі здвоєною силою переводили напади на боєвім фронтї між ріками Оаз і Урк.**

„На захід від Соасон Німців здержано. Наші війска відзискали Фавероль.

„На полудне від Віль-ан-Тарденоа (в околиці міста Ремс) французько-англійські війска удержали ся на своїх становищах.

„Пораз пятий наші війска відбили Шоазі. Всі зусиля неприятеля, щоби переломити лінію між ріками Оаз і Ен, зістали ударемнені.

„Між ріками Ен і Урк Німці робили великі зусиля від півночи і від сходу заняти ліс в околиці Вілер-Котерет. Наші війска відбили всі напади неприятеля, завдаючи йому тяжкі втрати".

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА 40 МИЛЬ ВІД ПАРИЖА.

Головний наступ на боєвім фронтї між Найон і Марною.

БЕРЛІН, 3. червня. — Урядовий рапорт німецького ґенерального штабу звучить:

„На поміч французьким і англійським корпусам, які сильно потерпіли від ударів наших війск, приходять з великим поспіхом нові дивізії від сусідних армій та з подальшого боєвого фронту.

„На північ від Ени неприятель робив надармо зусиля, щоби задержати становища у своїм посіданю. Наші війска приневолили неприятеля уступати в напрямі Мулен-су-Тувен, Ст-Крістов і Венгр.

„Місцевість Шоден, на полудневий захід від Соасон, здобута. В наступі коло Савіє наші війска дійшли аж до східного берега ліса, який окружає Вілер-Котерет.

„На полудне від ріки Урк неприятель перевів кілька сильних атаків. Їх відбито з тяжкими втратами для неприятеля. Наші війска здобули Безен і горбки на захід від Шато Тієрі. (40 миль на схід від Парижа).

„Здовж ріки Марни і на боєвім фронтї між Марною і Ремс положене не змінило ся.

„Наші літаки успішно бомбардували всі дороги, які ведуть в напрямі поля битви, а на яких відбувають ся великі транспорти війск. В протягу дня зістрілено 31 ворожих літаків".

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА БЕРУТЬ УЧАСТЬ В БИТВІ НАД МАРНОЮ.

Наступ Німців на Париж майже зовсім здержаний.

ПАРИЖ, 4. червня. — Французький урядовий звіт звучить: „Між ріками Оаз і Урк, битва тривала без перестанку через цілий день. По сильнім нападі неприятель здобув Пернан, але потерпів притім дуже тяжкі втрати. Дальше на полудне французькі війска були також приневолені уступити трохи назад.

„На захід від Саконен, Місі і Тресн наступ Німців відбито.

„Над рікою Урк битва була меньше завзята. Німці, одержавши тяжкі гармати, звернули сильний огонь на Мосльой, Неїлї-ля-Потері, Торсі і Буреш. Французькі війска перевели протинаступ, відзискуючи Мосльой. Місцевість, Неїлї-ля-Потері, була сценою великого бою. Село переходило кілька разів з рук до рук. Остаточно опинило ся в руках Німців.

„Американські війска здержали наступ Німців, які мали намір вдерти ся до ліса коло Неїлї. При помочи сильного протинаступу відперли Німців на північ від ліса.

„Дальше на полудне німецькі війска не були всилї осягнути якихнебудь успіхів.

„Над Марною один неприятельський батальон переправив ся на другий берег ріки Марни коло Жолґон. **Французькі і американські війска перевели протинаступ, приневолюючи неприятеля до відвороту за Марну, причім він потерпів тяжкі втрати. Міст, побудований неприятелем через ріку, знищено. 100 Німців взято в полон".**

УСПІШНА БИТВА НА ЗАХІД ВІД СОАСОН.

Кілька тисяч нових полонених і кілька здобутих батерій.

БЕРЛІН, 4. червня. — Німецький урядовий рапорт звучить:

„На північ від ріки Ен наші війска після завзятого бою заняли кілька ворожих окопів. **Сильний опір неприятеля на захід і полудневий захід від Соасон вчера переломано.** Німецькі війска здобули також горбки на захід від Шозен.

„Взявши приступом Пернан і Місі-о-Боа, наші війска прогнали неприятеля на лінію Сулїе-Доміє. Здобуто кілька батерій і взято кілька тисяч Французів в полон.

„Французькі протинаступи по обох сторонах ріки Урк принесли неприятелеви тяжкі втрати. На північний захід від Шато Тієрі наші війска посунули ся поза лінію Бюсар-Буреш.

„Над Марною і на боєвім фронтї між Марною і Ремс положеве не змінило ся".

175.000 ПОЛОНЕНИХ І 2.000 ГАРМАТ.

АМСТЕРДАМ, 4. червня. — Німецькі часописи доносять, що від початку наступу німецьких війск у Франції, то є від 21. марта до тепер, **аліянти втратили 175.000 полонених, 2.000 гармат і без числа машинових крісів.**

Сотки тисяч збігців прибуло до Парижа.

ПАРИЖ, 4. червня. — **Сотки тисяч збігців з околиць над Еною і Марною прибувають до Парижа не лише зелізницею, але також рікою і возами.**

В понеділок прибули тут всі мешканці села Лімі-сюр-Урк, які через три дні перебували на кораблї враз з річами, які в поспіху зі собою були забрали.

Всі збігці дуже змучені і голодні. На зустріч вийшло товариство Червоного Хреста з возами поживи. Скоро збігці трохи покріпили ся, уміщено їх тимчасово в шатрах, де їх відвідав мін. внутрішних справ.

Збігці забирають зі собою все, що лише можуть зі собою унести і що їм найдорожче.

Бомбардованем Парижа хочуть змусити до розему оружа.

ЛОНДОН, 3. червня. — „Манчестер Ґардієн", представляючи воєнне положене на західнім боєвім фронтї, пише між иншим отсе:

„Німецький наслідник престола хоче заняти Париж або бодай зблизити ся до нього на таку віддаль, щоби можна успішно бомбардувати місто при помочи звичайних гармат, доки Франція не згодить ся на розем оружа".

В Росії:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Козаки повісили президента савета в Донщині.

ЛОНДОН, 3. червня. — **Президента савета большевицьких комісарів в донській области донські козаки повісили,** як се доносить телеграма бюра Райтера з Москви.

Згаданий президент був головним орґанізатором руху серед козаків проти їх начального команданта, ґен. Каледіна.

Росія вносить знова протест.

ВАШІНГТОН, 4. червня. — **Большевицький міністер загр. справ, Чічерін, вніс на руки німецького амбасадора в Москві поновно протест проти ворожих воєнних операцій німецьких війск здовж побережа Чорного моря,** як се доносить телеграма, яка наспіла до департаменту загр. справ.

В протестї згадує ся про акцію німецьких підводних лодок коло Новоросійска, про акцію літаків проти російських воєнних кораблів, про воєнні операції німецької армії здовж побережа Чорного моря і про бомбардоване ріжних побережних міст.

Конечність інтервенції аліянтів в Росії.

ТОКІО (Японія), 28. мая. — **Після гадки бувшого міністра торговлї в кабінетї Керенського, Александра Коновалова, інтервенція аліянтів в Росії є конечностию.** Коновалов перебуває тепер тут, будучи в дорозі до Злучених Держав. Він заявив, що цїлию його подорожі до Злучених Держав є просити їх о поміч у відбудованю Росії, представляючи її дїйсний стан.

Коновалов, якого перед кількома місяцями випущено з вязниці, заявляє, **що теперішне большевицьке правительство є руйнуюче і безнадійне.** Після його гадки інтервенція аліянтів під начальством Японії могла би привернути лад, завести відвічальне правительство і приспішити побіду над Німеччиною і Австрією.

Коли з інтервенцією будеть ся зволікати, анархія в Росії є неминуча, а тоді заходить небезпека, що і буржуазія і соціялїсти звернуть ся до Німеччини з просьбою о поміч.

„Образовані Москалї — заявив дальше Коновалов — повитають радо також економічну і фінансову поміч, бо вони знають, що ся поміч буде безінтересовна і не буде оперта на полїтичних амбіціях".

Большевики відкликують російські війска з Франції.

МОСКВА, 29. мая. — Міністер загр. справ, Чічерін, вніс до Франції протест проти дальшого задержаня російських війск на французькім фронтї. В протестї говорить ся, що невтральність Росії вимагає, щоби російські війска безпроволочно були усунені з Франції.

(У Франції находить ся кілька дивізій російського війска ще від 1916 р. Однак в послідних часах в урядових французьких рапортах не було ніколи згадки, щоби ті російські війска брали якунебудь чинну участь у воєнних операціях).

Амурська република.

САН ФРАНЦІСКО, Кал., 4. червня. — **Східна Сибір, якої мешканцї противлять ся анархії большевиків, утворила тепер нову независиму републику. Нову державу названо амурською републикою,** як се доносять вісти, які наспіли з Токіо.

Нова република обіймає територію на схід від Байкальського озера аж до Тихого океану. До неї належать колишні области: приморська, амурська, забайкальська, якутська і північна часть острова Сахаліна.

Ціла згадана територія числить поверх 2,706.000 квадратових миль; населене виносить заледви 2,500.000 мешканців.

Телеграма з Токіо не подає осіб, які стоять на чолї сеї протибольшевицької републики. Треба лише здогадувати ся, що її утворене є висліду боротьби обох протибольшевицьких ґенералів, Семенова і Горвата.

———o———

Англія жадає від Ірляндії 50.000 добровольців.

ДОБЛИН (Ірляндія), 3. червня. — Ґен. Френч видав проклямацію, в якій домагаєть ся, **щоби Ірляндія поставила 50.000 рекрутів-добровольців,** а відтак що місяця давала по 2.000 до 3.000 рекрутів для доповненя айриських дивізій.

До війска можуть зголошувати ся мущини у віці від 18 до 27 літ. В проклямації кладеть ся спеціяльну вагу на то, що правительство надасть землї тим, котрі ідуть бороти ся за свою державу.

Напад підводних лодок.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НІМЕЦЬКІ ПІДВОДНІ ЛОДКИ КОЛО БЕРЕГІВ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

НЮ ЙОРК, 3. червня. — **Від давна заповіданий наступ німецьких підводних лодок на береги Злучених Держав розпочав ся вчера.**

Дотеперішні вісти доносять про затоплене 3 кораблів парових і 7 кораблів вітрильних.

Між трома паровими кораблями находить ся подорожний корабель „Каролайна", торговельний „Віннеконі" і корабель компанії „Стендард Ойл" з набором нафти „Герберт Л. Прат".

Крім того заходить обава, що жертвою впав ще другий подорожний корабель „Сіти оф Колумбус". Послідна вістка від нього була бездротна телеграма, в якій було сказане, що корабель находить ся під огнем гармат підводної лодки.

О скільки вісти доносять, то доси згинула лише одна особа, але покищо нема жадних вістий, яка доля стрінула подорожних і залог кораблів „Каролайна" і „Сіти оф Колумбус".

Затоплені кораблї.

„Герберт Л. Прат" — 5.372 тон, корабель з набором нафти.

„Каролайна" — 5.092 тон, пасажирський корабель з 220 подорожними. Пасажири і залога в ратункових лодках.

„Вінеконі" — 1.869 тон, корабель торговельний.

„Едвард Г. Кол" — 1.791 тон, корабель вітрильний.

„Джекоб Г. Гаскел" — 1.778 тон, корабель вітрильний.

„Гоподж" — 1.330 тон.

„Самуел В. Гатавей" — 1.038 тон.

„Ізабел Г. Вілей" — 779 тон.

„Гатті Дон" — 436 тон.

„Една" — 370 тон.

Корабель „Сіти оф Коломбус" в пристани.

Корабель „Сіти оф Коломбус" прибув до пристани Вайнярд Гейвен, Масс., відки удасть ся під охороною воєнних кораблів до Бостону.

Ще один корабель затоплений.

АТЛЯНТІК СІТИ, 4. червня. — Нині о год. 4-тій пополудни причалила до берега лодка з залогою з корабля **„Тексел",** який віз 42.000 мішків цукру з Порто Ріко до Ню Йорку.

Корабель впав жертвою німецької підводної лодки. Ціла залога виратувана.

Підводні лодки від тижня на американських водах.

Вчерашний день не був перший, коли то німецькі підводні лодки розпочали свої операції здовж берегів Злучених Держав.

Першу вістку про присутність німецьких лодок подав капітан затопленого корабля „Гатті Дон", якого враз зі залогою забрав американський корабель з ратункової лодки і висадив на березї.

З оповіданя капітана виходить, що вони через 8 днів находили ся яко полонені в німецькій підводній лодці.

Число оперуючих підводних лодок є незвісне. Моряки зі залоги затопленого корабля „Едвард Г. Кол" зізнали, що ніколи не бачили більше ніж дві лодки рівночасно.

Доси в жаднім случаю Німці до затопленя кораблів не уживали торпед. Звичайно поступали в сей спосіб, що казали залозі і подорожним опустити в ратункових лодках корабель, а відтак затоплювали його при помочи бомб або гарматних стрілів.

СИГНАЛИ НА СЛУЧАЙ НАПАДУ ВОРОЖИХ ЛІТАКІВ.

НЮ ЙОРК, 5. червня. — Комісар нюйорської поліції оголосив слідуючі інструкції для мешканців Ню Йорку на случай нападу ворожих літаків на місто:

„На случай нападу ворожих літаків на се місто будуть дані слідуючі сиґнали: Сірени будуть гудїти без перестанку через 10 мінут. Коли сей сиґнал є даний, кождий має безпроволочно поотвирати вікна у своїй хатї чи офісі і сейчас удати ся до пивниці будинку.

„Коли небезпека проминє, буде даний сиґнал в сей спосіб, що сірени будуть свистати що мінути через протяг 20 мінут".

Всі пристани на Атлянтійськім океанї замкнені.

НЮ ЙОРК, 3. червня. — **Власти нюйорської пристани видали приказ, щоби жодний корабель не виїздив з пристани.** Над містом і в околиці появило ся значне число літаків, які патрулюють постійно побереже перед неприятелем.

БОСТОН, 3. червня. — Нині вполудне бостонську пристань замкнено і видано ріжні зарядженя осторожности.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, 3. червня. — Видано заборону виїздити кораблям з пристани.

НОРФОЛК, 3. червня. Пристани, Норфолк і Нюпорт, замкнено нині для всіх кораблів.

Ню Йорк без сьвітла.

НЮ ЙОРК, 4. червня. — Комісар нюйорської поліції, Енрайт, відбувши нараду з військовими і міськими властями, видав слідуюче зарядженє:

„Всякі сьвітла, як рекламові і спеціяльні осьвітленя по місті, а також в побережних місцевостях, мають бути погашені аж до дальшого розпорядженя.

(Продовжене на стор. 5-ій).

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 81 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.

ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За новду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилці замовлення належить долучити мані-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION MEMBERSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

Чи зворот на Україні?

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Скоропадський удержав ся вже доси при своїм гетьманстві пять тижнів і тепер можна догадуватись, що його становище не ослабило ся, а радше утвердило ся.

Поміч для утвердження свого становища він дістав від Німеччини і від того свого вільного козацтва, яке орґанізував ще від минулої осени і яке безперечно ще дальше орґанізує і збільшує.

Що його сила скріпилась і становище утвердилось, вказувала би й ся обставина, що — як говорить останна депеша з Києва — Німеччина й Австро-Угорщина признали вже його урядову, заявляючи свою готовість навязати дипльоматичні зносини з його правительством. Се значить, що відтепер Україною мав би правити вже гетьман Скоропадський, разом зі своїм правительством, а німецькі й австро-угорські війска, які є на Україні, були би тільки до диспозиції гетьмана; значить, як ті війска йому потрібні, то він може їх задержати на Україні й уживати, а як ні, то може відіслати домів. Так бодай виглядало би в теорії, але на ділі воно так не є і певно ще не скоро буде. На ділі ті війска не вступають ся і будуть дальше стояти під німецькою командою, а на словах оголосить ся, що гетьман все ще задержує на Україні чужі війска, бо потребує їх для удержання чи для заведення порядку.

Инші вісти знова кажуть, що Скоропадський творить нове правительство на Україні під проводом якогось Шелухіна, як каже телеґрама — українського соціяліста-федералісту. Дальше ся телеґрама заповідає, що й инші українські соціялісти готові взяти участь в новім правительстві Скоропадського, яке має бути коаліційне, значить, має обєднувати всі головні українські партії для спільного правління. Скільки правди в сих вістях, ще не знаємо, але коли вони будуть стверджені фактами, то се вказувало би далеко більше ніж німецькі признаки, що правління Скоропадського щораз більше скріплюють ся і утверджують ся.

Що німецька військова сила підпирає гетьмана Скоропадського, се є зрозуміле, бо він, поставлений нею на гетьмана, повинуть ся тій силі; однак як би і всі українські соціялістичні партії взяли участь в його правительстві, то се вказувало би на компроміс між диктатурою України і тими українськими партіями, за якими стоять маси народні. В такім компромісі гетьман мусів би, розуміють ся, уступити перед волею народу. Яка саме була би та уступка, довідали би ся ми з пізнійших телеґрам. Ми можемо тільки догадуватись, що гетьман мусів би згодитись скликати як найскорше установчі збори на основі загального, рівного, тайного і безпосереднього голосования, а також і на програму постанов сих установчих зборів, з яких основними мусять бути: признанє найвисшої власти на Україні — народному парляментови; означенє прав гетьмана яко виконавця волі парляменту, разом з правительством, яке покликував би гетьман, але яке було-б одвічальне за свою діяльність перед парляментом, і вкінци — земельна реформа після домагань селянських мас.

Колиб хід подій на Україні так розвивав ся, то можна сподіватись, що поволи прийшло би на Україні до спокою і ладу.

Можна припускати, що зворот до праці, а навіть спільної праці з гетьманом Скоропадським, слідний серед українських політників з уваги на небезпеку опановання України німецько-мадярськими найманцями, коли Україні самі не і вымуть власти на своїй землі у свої руки та не зорґанізують своєї власної державної машини, на якій би могли оперти сю власть. Україна потребує тепер своєї сильної армії, своїх урядів, шкіл і т. д. І все те мусить створити сильні-ж таки Україні, бо в тім ділі чужі не то що не поможуть, але готові кождої хвилі зашкодити, бо нелад на Україні їм на руку, — наруки з огляду на се, що дає їм притоку брати Україну під свое пановане.

Так бувало все на сьвіті, що народи чи поодинокі громади єднились і скупловались тоді, як їм грозив спільний ворог. Бо перед спільним ворогом треба спільної оборони, а для спільної оборони треба єднання і згоди.

Так ще є і тепер скрізь по сьвіті і так буде і на будуще.

Можливо, що вже на Україні політичні провідники зрозуміли небезпеку, яка їм грозить з німецько-мадярської, а навіть і польської сторони і тепер думають над єдиначем сил для спільної оборони української республики.

Зновак з другої сторони, можливо, що й гетьман Скоропадський вже зрозумів, що долго не може правити Україною при помочи німецьких багнетів, а проти волї українського народу і готов пішти на зустріч демократичним домаганям народних мас.

Чи дійсно іде до такого зворотy на Україні, покаже недалека будучність.

З економічного життя американських Українців.

Українська іміґрація в Америці виносить округло 2,000.000 душ, з чого один мілїон або й більше припадає на державних Українців, а решта на галицьких і буковинських. Точного числа перших, то є державно-українських імігрантів, не може знати ся, але зваживши велику російську іміґрацію, яка в Америці доходить до округлого числа 6,000.000 душ, можна безпечно відтягнути з сього числа один мілїон для Українців. Але, кажемо, приближного їх числа не знаємо, бо жиють вони тут не проявляючи найменшого національного руху, не беруть участи в суспільнім житю разом зі своїми закордонними братами-імігрантами, в яких знова національна свідомість проявилась і розвивається ся в повнім розгоні.

Найбільша українська іміґрація є в Злучених Державах, де її число сягає до 1,400.000 душ, відтак йде Канада з 450.000 Українців, а вкінци Бразилія й Аргентина, де їх число сягає до 150.000. Повисші цифри подано в приближенню, бо, як сказано передтим, точного числа української імігрантів в Америці ніхто не знає. Ся численна маса української імігрантів розкинулась по всіх закутках великої Америки. Більшість її працює головно в промислових галузях: в копальнях угля, нафти та инших подібних заводах; по фабриках; вирубують ліси і т. п. Меньшість працює на ріли, ци то як властитель чи яко робітник. Дуже маленький, майже незначний процент наших людий занимаєть ся торговлею.

Копальні угля, які затруднюють наших людий, находять ся в цілій Пенсильванії, Вест Вірджінії, Огайо, і вчасти в Іллінойс, Індіяні, Айові й Міннесоті. В Канаді — в Альберті й Бритиш Колюмбії. Наших фабричних робітників є найбільше в Нью Йорку, Нью Джерзи, Делавар, Мерилянд, Пенсильванії, в Коннектикут, Массачусетс, Род Айленд, Вермонт, Нью Гемпшир, Мейн, Огайо, Мишіґен, Індіяна, Іллінойс, Мізури, Айова, Вісконзин, Міннесота, Вашінґтон, Орегон і Каліфорнія. В Канаді — Манітоба, Саскачеван й Альберта і Бритиш Колюмбія. В Бразилії — Ріо де Жанейро та в Аргентині в Буенос Айрес. Крім того працюють наші люди при вирубі лісів майже по всіх поданих вище стейтах і провінціях, а також при тартаках, головно в стейтах Вашінґтон і Орегон.

Найбільше розвинулось між нашими імігрантами рільництво, що належить приписати старокраєвим обставин. Українець над все любить управляти рілю, через що тут маємо богато наших людий, які є властителями більших і меньших земельних посілостей. Цілі провінції Канади — Манітоба, Саскачеван, Альберта — є повні наших фармерів: Тесаме можна сказати й про Бразилію, де в провінції Парана найбільше рільників, чи то властителїв чи робітників, се Українці, з праці котрих тамошне правительство є дуже вдоволене. Лише Українці у Злучених Державах стоять на полю рільництва найслабше, коли взяти їх процентово, порівнявши їх скількість з прочими частями Америки. Але і тут підчас війни богато Українців віддало ся на рілї і нині ми вже маємо досить значні українські фармерські колонії в Нью Йорку, Нью Джерзи, у Вірджінії, Вест Вірджінії, Пенсильванії, Коннектикут, Норт Дакоті, Савт Дакоті, Каліфорнії, Орегон, Айдаго і Монтані, а в останних часах починають ся колонізацїи Алябами, аж над Мексиканським заливом.

Що знова до торговлї, то красше би й не згадувати. Тут ми є найслабше розвинені. Чому се так, годі шукати за причинами. Вина тут тяжить вчасти на нас самих, а вчасти залежить се від обставин, які нас окружають. До торговлї ми не привикли, а хто й хотів би пустити ся в се море, той мусить здержатись в самих початках, бо бачить, що нема у нього потрібних засобів фінансових. Обставини тутешні складають ся так, що до провадження якогось, хочби й найменшого інтересу треба мати добрий капітал, бо з малим нема що починати. Про се свідчать вже многі досьвіди многих осіб. Але і в сій галузи находять ся люди, які, маючи сякий-такий капітал, рискують на „щастє"; вони сходили на своїм рискує добре або й дуже зле, а деколи лихо. Та мимото ми є свідками, як по деяких місцевостях Злучених Держав і Канади повстають і розвиваються ся маленькі торговельні спілки. Тут треба звернути увагу головно на красний розвій книґарень, які не лише не підупадають, але збогачують ся і їх ряд з року на рік зростає, що свідчить рівночасно про розвій освьіти між нашою імігрaцією. Щодо книґарень, то треба тут занотувати дуже сумний факт, а именно, що навіть на такі інституції ми не можемо спромогти ся основно, і даємо на українській книжці заробляти чужинцям, які на видавництвах українських книжок збивають для себе масний капітал та ще й глумливо насьмівають ся з нас. Над сим повинні задуматись інтересовані особи, а ми тимчасом перейдемо до більших торговельних інституцій, які під пору існують у Злучених Державах і Канаді, а се банково-будівельні заведенї, спілки в Йонкерс, Н. Пі., і в Клівленд, Огайо. Спілка в Йонкерс має два власні доми і веде свою акцію на велику скалю. Подібна спілка в Клівленд розвивається ся також знаменито. Сю спілку основано в липни 1915 року з капіталом 100.000 долярів, який був розділений на 500 уділів по 200 долярів. До кінця 1917 року, отже протягом 18 місяців, 209 членів закупило 439 уділів. Ся спілка приймаєощадности і платить від них 4%; до кінця 1917 року до сеї спілки вложено ощадности на суму $188.248.59. За той час ся спілка уділила позичок на суму $221.300 долярів. — Ще красше під тим оглядом стоять канадійські Українці. Вони останнїми часами позасновували богато більших і меньших спілок, які дуже красно розвивають ся. Найбільшою спілкою є так-звана „Українська Елеваторська Компанія" в осілком у Вінніпеґу. Вона занимається ся купном збіжа у наших фармерів, яке перепродує великим спілкам, а також передержує ся збіже у своїм шпихліри і на весні продає його українським рільникам, о скільки вони потребують на засів. Недавно там повстала нова „Українська Фармерська Торговля". Ся торговля, яка має свій осїлок в Едмонтоні, закладає свої склепи-філії по рїжних місцевостях Альберти.

Оставивши на боці українські запомоґові орґанізації у Злучених Державах, ми маємо перед собою короткий нарис економічного життя американських Українців. Скупі ті вісти, що правда, але обширнійше годі їх було подати; про се повинні постарати ся інтересовані інституції, про діяльність котрих навіть більше в житю тутешнім бувають люди мають слабі інформації.

Зносини Венеції з Україною 1650 року.

Під таким заголовком появив ся один розділ в книжці Пірлінґа „Историческія статьи и замѣтки", що вийшла недавно в Петербурзі. Автор тут використав невідомі доси матеріяли венецьких архівів і головним чином трактує про зносини сенаторі з Богданом Хмельницьким через відомого мемуариста Альберто Віміна чи Міклеве Вінкі, який через якусь провину мусів утікати з Італії в Польщу.

В Польщу прибув Віміна саме в 1648 р. коли помер король Володислав IV. і коли козаки підняли ся на боротьбу за волю. Пробуваючи в Варшаві, Віміна почав приглядати ся таємним порядкам і опустив польські усобиці. Тим чином Венеція у війні з Турками потребувала добрих спільників і в сій справі використала свого вигнанця Віміну.

До Венеції давно доходили чутки про відважні напади „панів козаків" на цаґрородські околиці і ось, коли слава про Хмельницького докотила ся до Венеції, на сенаті прийшли до думки про спілку з українським народом проти Турків. Віміна з охотою взяв ся им допомагати.

Року 1650 венецький сенат уважалив урядове післанництво Віміни на Україну і видав певні кошти на його подорож та инші дипльоматичні видатки. В маю того року Віміна приїбув на Україну через Львів. Тут його всюди ласкаво витали і тільки в одній місци повели ся з ним нечемно, але винних тому описля покарано.

Дуже привітно приймав Віміну Б. Хмельницький в Чигирині. Він приняв на послуханю венецького посла, з почетом своїх полковників і старших, довідсить урочисто, в свідомости своєї сили. Віміна подав йому свою довірочну грамоту, писану латинною і дуже улестливу. В ній посол цілував руки гетьмана і говорив за недосяжні подвиги й сьвітову славу козаків та про надії всіх християн на Хмельницького. Зазвязали ся переговори.

Завдане Віміни було підбити козаків на війну; або хоч на напад на Турків і для того Віміна доказував Хмельницкому про слабість молодого султана, про турецькі хатні війни та про побіди Венеціян над Турками.

Хмельницький казав, що в козаків вже давно є готові чайки для морського походу, але здержував ся від рішучого слова та говорив все про „лукавство польських панів, що доси не виконали умов Зборівської угоди; обіцяв на останок скликати раду. Рада постановила, що може воювати з Турками, але при помочи Татар і, при умові згоди з Польщею. Сі умови козаки й передали Віміні для полагоди справи в Криміі Варшаві самою Венеціею.

Всіх послухань в Хмельницкого Віміна мав два, але зате він богато разів сходив ся з Виговським і Федором Коробкою, і бачив по них, що війна з Туркамі була тут дуже бажаною. Знаком! гетьмана охочо користували Віміну. Раз його повели були в шинок, поїли горівками, найняли музики, гуляли й частували всіх стрічних козаків. Віміні се здавало ся дивним, а ще вречиті він був дуже вдоволений. Його відпустили з шанобою, подарунками, харчами та листом Хмельницького в Венецію з жалобами на Полякп та згодою воювати з Туркамі після полагоди сеньоріїв справ з Татарами та Поляжами.

Віміна від Львова списав свою подорож до Венеції.

Хмельницький зробив на него величезне враженє. Серед військового блиску, досить високого зросту, здоровий тілом, Хмельницький видав ся йому людиною надзвичайно й здатною туже хитрою. Простим і ювілим поводженем він приваблював до себе козаків і разом з тим міг тримати лад серед них крутими заходами. З кождим козаком він чемно витав ся і садовив коло себе. Обстанова гетьманської оселї в Чигирині також була досить проста. По під стіни стояли ослони, а на них шкіряні подушки; шовкова завіса закривала гетьманське ліжко, коло якого в головах висіла шабля і сагайдак. За столом подавали горівки, пиво, меди й вино. Провадили ся жваві балачки. Товарищ Віміни, раз вихвалючи Венецію, казав, що в ній дегко заблудити. На те один козак відповів: „То нічого не значить, бо я й тут з похмілля в двері не потрафлю". За козацьким столом присутна була й жінка гетьмана, котра раз іронічно уклонила ся була, як гетьман пив за здоровле короля (Яна Казимира).

Віміна, пишучи про свої успіхи в гетьмана, мавав прислати сюди з Венеції на подарунки оксамітів і шовку, всякої зброї, авсбурських стінних і кишенькових годинників та кілька десятків баньок „тевіяка", котрим на Україні дуже любили заправляти горячі напитки, яких уживали замість ліків. Він просив також вислати грошей на козацький похід і все се зроблено через графа Жіролямо Кавацці — та тільки дарма, бо Україна не могла жити в згоді з Польщею і готувала ся не до турецької війни, а до польської.

Тимчасом сам венецький сенат здогадував ся, що козаки зносили ся з ним лише про око, хотячи мати з Венеції запоруку проти своїх ворогів.

Се скоро виявило ся, бо у вересни тогож року польський король через свого писаря Доні повідомив Венеційн, що турецький султан відслав до гетьмана Хмельницького посла з привітами з приводу перемоги над Польщею і зі згодою на покровительство Порти над Україною, за яке його просили козаки. Посли султана радили платити й після Переяславської умови 1654 р., якою видно на Україні нехтували.

Почувши про такий стан діла, венецький сенат припинив на далі свої зносини з козаками. Кавацці пізнїше ся зберіганем вже непотрібних для від правки козацьких подарунків, а Віміна дістав за свої услуги золотий ланцюх і 300 дукатів. Зносини його з Хмельницьким свідчать про те, як добре сей гетьман подагодував свої дипльоматичні справи, як йому щастило ся і до чого все дійшло би, колиб він не умер був так передчасно.

К. Ш—ий.

Хитрий пастух.

Властитель одної оселї мав в своїх добрах священика, на котрого був дуже лихий, однак не міг знайти причини, щоби міг його з резиденції вигнати. Почав проте шукати на него ключки і закликав його до себе та почав йому казати:

— Отче добродію, маєте мені дати до трох днїв відповідь на ті питанє, котрі я вам нині подам. В противнім случаю буду змушений вам, отче, відобрати резиденцію і дати другому. Перше питанє, на котре маєте відповідати, є: Як ви собі мене представляєте і цініте? Друге питанє: Де є середина цілого сьвіта? Трете питанє: Яка є рїжниця межи щастем а нещастем і як довгий час ті ділить? Добре над тим застановіть ся і до трох днїв дайте мені відповідь на ті питаня.

Вернувши до дому, священик зажурив ся, тягаючи ся за чуприну і бігаючи з місця на місце як попарений, думаючи про те, що то ці три питання мали означати. Побачив се пастух, що його священик так чогось крутить ся сумний і задуманий. А був він цільним учеником в школі, досить розуминем і цікавий, лише через розпусту так знищив ся, що мусів стати в попа пасти воли?

Цікавий він питаєть ся священик, чого зажурив ся. Священик відповідає:

— Нічого тобі з того не прийде, бо ти мені в тім нічого не будеш міг помочи.

Пастух каже:

— А що? Ви сего не знаєш, що часом і простий Іван заступить доктора?... Скажіть лише мені.

Священик каже:

— Наш пан задав мені три питання (загадки) і казав, щоби йому на них до трох днїв дати відповідь.

Коли священник сказав йому ті три питанє, пастух на се каже:

— Будьте спокійні, не журіть ся, я за вас, отче, дам панови відповідь на ті три питаня, лише оберіть мене в свою одіж.

Третього дня священик вбрав пастуха в реверенду і аксамітну шапку. Вечером, щоби пан його не пізнав, пійшов він до двора і став собі в тіни. Надійшов пан і каже:

— Як ся маєте, отче добродію? Для чого так тіснот?

— Я думав над тими тромя питанями, котрі ви мені задали.

— Тепер дайте мені відповідь на моє перше питанє — Як ви мене цініте?

— Я ціню вас на двайцять вісім центів.

Чому так мало? — спитав ся пан.

Пастух відповів:

— О, дорозше цінити вас не можу, бо за Христа Жидї дали Юді трийцять центів: Короля цінію на двайцять девять центів, а вас на двайцять вісім.

— Добра відповідь! — сказав пан. — Скажіть мені тепер — Де є середина цілої землї?

Пастух відповів:

— Моя резиденція стоїть на самій середині цілої землї, а коли не вірите, то прошу змірити, а тоді пізнаєте, що правду говорю.

Не хотіло ся панови міряти і пристав на те, що пастух сказав.

— Відповідайте на трете питанє — Як далеко від себе хочдить нещастє з щастем?

— На далеко, лише одною ночию віддалені від себе. Я вчера був пастухом, а нині священиком.

Не дивіть ся на се, що плащ убогий, але аз се може бути розум богатий.

В. М.

Веселе для старих і молодих!

„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужиків, Козаків; Попів, Ксьондзів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.

ЦІНА 3, ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ.

Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторонах друку.

Замовлени і гроші посилайте до:

"SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J

CHICAGO, PULLMAN І ОКОЛИЦЯ!

ПОЗІР! УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

УКРАЇНСЬКИЙ ДРАМ. КРУЖОК З ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ.

відіграє дуже гарну штуку в 3-ох дїях А. Янчука п. з.

ВИХОВАНЕЦЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 8-го ЧЕРВНЯ 1918 Р.

в гали п. J. Stancika, 205 E. 115 St., Kensington, Ill.

Початок о год. 6.30 вечером. Вступ 75, 50 і 35 центів.

ПЕРЕД І ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ ЗАБАВА.

Буфет в власнім заряді. — Музика знаменита.

Український народе! Дуже нам смутно що ми змушені були відложити нашу штуку з 12. мая на 8. червня. Причина майже кождому звісна під сю пору, яка вже четвертий рік грасує по українськім народі. Власти Злучених Держав від дня 1. мая с. р. заборонили всякі забави в неділї і сьвята на час війни. Отже і ми опинились на сей час так, що змушені були до застосования ся після прав. Ми будемо старатись вдоволяти публіку, котра знає, що не наша се причина. Просимо о численну участь. — **Комітет Укр. Драм. Кружка.** 67

Важне для українських шкіл і льокалїв в Злучених Державах і Канаді.

ВЖЕ МОЖНА ДІСТАТИ „ВЕЛИКУ КАРТУ УКРАЇНИ".

Мала карта загально звісна і певно нема України, лиш ся її не має.

Велика карта України має розсїи витягу малої; виготовлена в 10 красках, гілька на тривілїйн папері і наклеєна на полотно.

ВЕЛИЧИНА 11 ФІТ ЧЕРЕЗ 41 ІНЧІВ.

В горі і на долині заосмотрена вона в другки, так, що дасть пізнати ся і перечитати ся місця на місце. З огляду на те, що се одинока карта подавча майже всї подробиці нашої вітчини, є вона необхідна в кождій школі, льокалю, редакції і взагалї всюда де тілько ґуртують ся Українці в просьвітних цілях.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ $15.00.

Хто бажав наперед знати, як вона виглядає, тай заложить собі малу карту за 50 ц. Позвать перший каталог дуже малий, тому просить ся значну слати заложок. Хто замовить одну велику карту, той дістане дві малі з додатку.

Ці великі мапи кольорує ручно сам автор-праці п. Нак. Дячишин, і се дає запоруку, що мапи будуть гарно викончені. 61—

Замовлени слати на адресу:

"SVOBODA", : : 83 GRAND STREET, : : JERSEY CITY, N. J.

Департамент скарбу у Вашінгтоні.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

ШАДІТЬ І ВИПОЗИЧАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТИ

ВУЙКОВИ СЕМОВИ

Він потребує їх сейчас!

Ви будете потребувати їх по війні!

КУПУЙТЕ

Воєнні щадничі марки забезпечені правительством Злучених Держав.

Вони приносять 4% провізії, а відсотки обчисляють ся що чвертьроку.

Можете розпочати ДВАДЦЯТЬ ПЯТЬМА ЦЕНТАМИ, купуючи щадничу марку Злучених Держав.

Ваш почтмайстер, ваш банкир, ваш газетяр і много інших купецькі агенції пояснять вам цю справу як найдокладнійше. ЗАЙДІТЬ ДО НИХ І ПОСПИТАЙТЕ!

Се ваш обовязок!
Се вираз многим жите!
Се виграє теперішну війну!

УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ

В. ЛАЗУТИ

74 St. Mark's Place і E. 8th St., New York.

Кухня ведеть ся на старокрайний і американський спосіб. Принізі до Нью Йорку найдуть тут гостинність і відповідне товариство. Се гостинниця нюйорських Українців.

R.J.Glick АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находить ся в
WILLIAM McCONNEL BUILDING
SHAMOKIN, PA.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

НАЙЛУЧШИЙ ЛІКАР!

Есть що прийшов з візитою, зробив ся нему дуже недобре, так що не міг заказувати, щоб не показати зворушення сказав до господаря дому: „Дорогий Пане! Зробило ся мені дуже недобре, боюсь на більшу небезпеку, прошу покликати лікаря".

По що лікаря кликати, коли я маю свого довголітнього лікаря Барон Брайдт. Го складаю, я вживаю з шафи фляшку „Кальварійського Вина Лічничого" і подаю з нього ся.

Випивши одну ляшку тість, завізвав приїхав до себе і сказав: Чую ся зовсім здоров. Мушу пострарати ся о такого самого лікаря для себе, бо бачу що добрий спеціаліст.

Памятайте, що ліки вживано кождий день, коли удовлетворяють по наше сьвітовий славі Кальварійське Вино Лічниче що є таким як описано.

ЦІНА ФЛЯШКИ $1.10.

До набути в лічних аптиках, у ваших лікарів або прямо у фабрикантів:

D. WROBLEWSKI & COMPANY,
Dept. R. S.
196 East 4th St., New York City.

ВИНАХОДИ
се
ГРОШІ

Уділюйте природі рільничій, як плуг і другі. Уділюйте боронку, косу, граблі і инші. Ощадайте природі за помочию котрого сірничок не згасить ся на вітрі. Ощадайте рабівки для дітей. Ті суть добре плавниці.

Дайте тезір розвиток собі там до працюєте. Коли працюєте в фабриці погляньте чи би не можливо було зробити щось напшень. Би можна прийти на помисл, який принесе Вам богатство. 52—

Пишіть по мою українську книжку де знайдете всякі інформації в справах патентовних. Пишіть також по мою СПЕЦІЯЛЬНУ ЛІСТУ по шукуваних винаходів. Принішіть ясний виноход а я вадам Вам мою опінію про него.

A. E. WILSON,
патентовний адвокат,
901 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

Польські дідичі й українські селяни.

Революція, яка повалила російську імперію, рівнож повалила по цілій території великих землевласників-дідичів на користь селян. Се саме сталось і на території української республики. Нам меньше важне, як рішить ся се питане: чи се буде соціялізація землі, чи має се бути приватна власність сїлян, які в дійсности грають там головну ролю. Певним є, що великі посілости законом скасовано і так воно стануть ся.

Тимчасом сі посілости на Холмщині, Волині, Поділю та в землі київській знаходять ся побільшій части в руках Поляків, так що сі дідичі є одиноки представниками польського націоналізму на сих територіях. Скасоване власности на Україні має за собою ще і се, що зникуть вплив польської й української держави, вплив, який польський елемент, будучи чисельно дуже незначним, мав лише завдяки своїй силі економічній. Отут то і причина всїх тих верескливих протестів, які сиплять ся з польських таборів проти третього универзалу Центральної Ради, яким то скасовано власности дідичів на Україні. Сей акт Поляки назвали „грабіж польської землї". Річ дуже легка доказати демократичним читачам західної Европи, що Поляки не праві в своїм протестованю, лозаик сей закон виходить си не лише до дідичів Поляків, але до всїх дідичів взагалі на Україні, так що сей закон доси не дозигнув рівночасно українських великих землевласників.

До сего часу війска німецькі і австро-угорські є на Україні. Галицька польська преса використовує сю нагоду і в кождім числі накликає командантів сих австрійських войск, аби сі уневажнили декрет Ц. Ради про земельну реформу, декрет, силою якого скасовано було маетки дідичів; також наклонюють сих командантів, аби вони трактували селян, котрі підчас революції ділили між себе панські землї, як звичайних криминальників. Ся преса домагаєть ся також, аби всю так забрану землю звернути першим властителям, себто дідичам.

«Дальше ся преса пише, що на Україні воии, себто Поляки, одинокі становлять елемент, на який Австрія може завсїди опиратись.

Послідними днями польська консервативна газета „Час" (в Кракові) оголосила, що в дистрикті Бобруйск (Біла Русь), де знаходять ся дивізії польських легіонів під командою генерала Довбур-Мусніцкого, начальник цивільного уряду того округа приказав селянам звернути забрані землі дідичам, загрожуючи, що в противнім случаю буде строго карати.

Газета „Час" хвалить сей поступок польських військових властий супроти селян Білорусинів та накликає військову адміністрацію австрійську поступити в сей спосіб на Україні.

Поляки не вдоволяють ся сего рода кампанією в пресї. Недавно тому польські дідичі на Поділю вручили командантови другої австрійської армії, яка в дійсности тепер находить ся на Україні, меморандум, в яким заявили, що ціль окупації австрійської, себто дістати обіцані провіянти для Австрії, буде осягнена лише тоді, коли Австрія буде трактувати Україну як край окупований.

В сім то меморандум Поляки зажадали розвязаня земельних комітетів, розоруженя селян, уневажнєня земельного декрету (про скасованне дідичівських маетностий), звороту всїх великих маетків першим властителям, себто дідичам, та заплаченя сим дідичам відшкодованя.

Воєн, сі Поляки і натворенні австрійські командити ставлять ся острійше та брутальнійше проти селян і за найменший проступок будуть немилосерно карати. Сей меморандум вони переслали до губернатора австрійського в Галичині, князя Гуйна, до „міністра для Галичини" Твардовського і до польського клубу у Відни.

Живочи на Україні Поляки апелюють також за границю до чужостороної держави проти української республики. Яко горожани української держави вони зобовязані повинувати ся законам, тоїж, а коли агітують в сей спосіб, вони поповнюють злочин зради проти Української Республики.

Др. М. Лозинський.

(„L'Ukraine").

* * *

Повисший лист п. Лозинського кидає ясне сьвітло на зрадницьку роботу польських панів і взагалі дідичів на Україні, яка принесла такі погані наслідки — повалене українського правительства, Центр. Ради. Чужинецькі автократичні елементи на Україні не спали, а тайно робили своє, щоби тільки при нагоді забрати наново маетки і керму державы з демократичних рук. Як послідні події показуються ся зрадницька робота й інтрига автократам вдалась при помочи запрошених Німців і Австрійців.

Думки на часі.

(Надіслана стаття).

„І горем тут і горем там".

Кілька літ тому назад історія всесвітня зачала писати новий розділ. Новий і предовгий і ще дотепер ніхто не знає, коли вона його укінчить. Нова фаза зачалась в історії людства і кождий нарід, хотяй би найменший чисельно, старається ся, щоби ся історія переповіла будучим поколіням про йогр події як найкрасше. Ми бачимо ті зусила народів на власні очи і чудуємо ся енергії тих народів.

Подивим ся на Сербів, Поляків, Чехів, Словаків, Румунів — які вони чинні, які невтомимі на кождім кроці і на кождім полю, чи то політичнім, чи просьвітнім, чи економічнім. Приднівим ся їх діяльности і засоромім ся! Бо коли Поляки, чи Чехи, чи Словаки зібрали поважну армію і вислали її „там" за море для оборони демократії; коди і одні і другі тут працюють невтомимо над піднесенем свого народу — то що ми зробили для себе в порівнанню з тими народами? Напевно можна сказати: Нічого! Чому? Бо ми байдужні, лїниві, раби.

Я маю тут на думці лиш американських «Українців. Тут ніхто не може складати вини на наших політичних противників, як в старім краю; тут ми самі собі винні. Правда, часом і у нас настане горячийший час — скликують віча і т. п., але робота кінчить ся на скликанню віча, на вигрожуванню нашим противникам, на красних фразах бесідника, бо ми є завзятими борцями, великими народолюбцями, невтомими організаторами на кождім полю, теоріяльними проектодавцями, але... тільки на словах — на віках. Инші народи зєднують ся тепер, рахують свої сили, а ми дїлимо ся на атоми, якраз тоді, коли нам треба єднатись. Инші народи зібрали мілїони для підмоги рідному краєви, а ми зібрали (і то з підмогою чесних Американців) кількадесять тисяч і вже сіли, і анї чирк.

Порівнуючи українську імірацію з польською, або словацькою, прийдемо до сумної конклюзії. Яка сила у тамтих, а яка мізерність у нас. Скільки сильних товариств у них, а скільки у нас (бо наші любять сидіти у чужих і чужим вислугувати ся). Скільки у них просвітніх інституцій, а у нас майже нїчого. Яка у них преса, а у нас два дневники на цілу Америку. Скільки у них економічних інституцій, а у нас комплєтно нїчого. Значить ся, вони котролюють і свій капітал, а ми своїм капіталом підпомагаємо других. Скільки у них рїжнородних бізнесменів, а у нас залєдви горстка, бо ми волимо підпомагати жидів, ни кого иншого, тільки не самих себе (а може бути, що се є вибливом наших американсько-українських большевиків, які на кождім вічу горлають на українську буржуазію). Отже се відай відстрашує наших людий пхати ся до інтересу. „Хай вже буде жид буржуєм, а ми будемо лиш великими „поступовцями" з порожними животами"..

Всї народи розуміють, що власне тепер пора приготовляють ся до тої роботи, яка кождого чекає по скінченій війні, а ми сего не розуміємо. Ми, замість організуватись, устроюємо балї (вистарчить переглянути оголошення в наших газетах, де аж роїть ся від балїв). Наші імігранти того не можуть зрозуміти, що їх родичі, жінки, діти, брати і сестри гинуть в краю від голоду і холоду. Ні! Наші люди сего не розуміють. Радуй ся, Україно!...

А наші інтеліґенти — наше сьвященство — не почувають ся до обовязку розяснити народови його невідрадний стан, представити йому нагу дійсність; вони вдоволені своїми „джабами", тай нераз і не дба замісць повести нарід на добру дорогу ведуть його манівцями, вбя лиш вдоволити свою амбіцію.

Наше сьвященство, котре в теперішню пору могло б тільки доброго здїяти для свого народу, спить собі вигідно на добрих пархоіях і не дає знаку житя; а як коли й рушить ся, то так, що аж мороз переходить по тілї, як се мало місце в Огайо, де син сьвященика стрїляв до народу за те, що нарід домагав ся свого права.

Не пора-ж нам спати, а пора взяти ся чим скорше до діла, бо дїл богато, а й встидно нам буде, як колись вернемось до старого краю, а нам скажуть в очи, що ми нероби, що тоді, як вони там ляли свою кров за красшу долю України, ми тут ситі гуляли й гроші марнували.

Отжеж до діла, до згоди! **Єднаймось** і працюймо для України і для свого власного добра.

ДОПИСИ.

3 WOONSOCKET. R. I.

Поклик до Українців міста Вунсокет.

Дорогі Братя і Сестри! Наша землиця, мати Україна, покрита могилами, зрошена кровию найкрасших синів нашого народу, нашої рідні. Наші браття, сестри, наші старенькі мами і тати та дрібні сиротята ходять голодні, босі, не приодіті, а люта смерть що хвилини залїтає їм в очи. Мадяри, Ляхи і кайзерська орда гуляють по нашій рідній землиці і знов рихтують тяжкий хрест для матери України, і знов терновий вінок хочуть вложити на її зболілу голову, і знов клятий кайзер, ворог неба і земді, готує тяжкі ланцюхи, котрими хоче обмотати український нарід, і знов Мадяри, польська шляхта і шваби рихтують нові шибениці, на котрих мають повішінізувати борців за волю українського народу.

Наших родимців у старім краю за кожде вільне слово переслідують, за кождий протест тяжко карають. Лише ми одні можемо висказати свій жаль перед цілим сьвітом. Лише ми одні, українські імігранти в Злучених Державах, можемо запротестувати проти тих насильств, яких допускають ся вороги на нашім народі.

Отож, дорогі Братя і Сестри з Вунсокет! Нас тут є споре число. Обізвім ся в оборонї найслушнійших прав нашого народу. Добру нагоду до сього будемо мати дня 4. липня с. р., в котрім то дни маємо показати свою льояльність супроти теперішної нашої вітчини, а також висказати свою вдячність для президента Вілсона, котрий стоїть в оборонї всїх повоєнних народів, отже боронить також прав України і українського народу.

Отож, дорогі Братя і Сестри з Вунсокет, готуйте ся на день 4. липня до великої манїфестації. Нехай з нас не бракне анї одного, котрий би не взяв участи в манїфестаційнім поході через улиці нашого міста. До Вас, Панове Урядники, кличу: Старайте ся в день 4. липня приготовити як слід свої товариства. Парохіяльний уряд повинен також приготовити всїх парохіян до сего походу. По поході всї наші товариства і парохіяни повинні зійти ся до одної галї і там відбути разом спільне віче.

Одже до праці, Панове Урядники! Берім ся за діло сьвятє, а слава козацька ще нам зацвите. Най щезає незгоди проклята мара, під України єднаймось прапор!

Стефан Лемішка,
предс. тов. „Вільна Україна".

3 AMBRIDGE. PA.

Театральне представленє.

Заходом тутешної парохії при церкві св. Петра і Павла відограно в неділю, дня 26. мая б. р., в церковній гали театральне представленє „Ох, не люби двох", веселу оперету з галицько-українського життя в 8-ох дїях, Антона Ів. Нагорнянського. Беручи справу загально, штука ся випала надспідівано добре. Були вправді і веселькі похибки, але ж ми не можемо вимагати від аматорів фахової гри.

Тут треба признати, що на найбільшу похвалу за свою артистичну гру заслугує п. Іван Онуфрик, котрий відограв ролю Максима дуже добре. З його бесіди і рухів глядачі мали богато веселости. Ролю жінки Максима грала панна Анна Хомиш. Вона на сцені поводить ся зовсім вдоволяюче, тому то і всяку ролю віддасть як слід. Жадне представленє без неї не обійдеть ся, а яку-б ролю вона не взяла, завше з неї вивижеть ся дуже добре. Ролю Марцуні грала панна Марія Хомяк. Стать струнка, голосок лагідний, ніжний мов флояра, стрій український — всьо то манило видїя і робило уважним, аби не пропустити анї одного слова акторки. Вона своїм виступом задоволила всю публику. Ролю Івана грав п. Василь Федишин. Він проявив замало любости до Марцуні, але зате в співі пописав ся знаменито. За Климка був п. Михайло Мишак, котрий виказав ся зі своєї ролї надпрідівано добре; як також співав гарно. Ролю Олекси грав п. Гр. Тимчак. Сей також вдав свою ролю добре, лише трохи затихо говорив. Ролю Ерша грав п. Михайло Цимбаляк, який своїми рухами і мовою приводив публику до сьміху за кождим виступом. Помеиьші ролї, як: Юрко, Гандзя, Хаскель, Параси, жандарм, дружби і дружки, будуть обсаджені ні добре ні зле. На жаль мушу сказати, що тут не від аматорів залежить, як ролї були обсаджені, лише від режісера.

При остатку виступив п. І. Онуфрик, котрий відділкував вірш п. з. „До України", за що дістав сердечні оплески.

Отсим складаємо подяку всім аматорам, що не пожалували ні труду ні часу, тимбільше, що весь дохід пійшов на нашу грецько-кат. церкву. Честь Вам, аматори, за се! Не занедбуйте праці, організуйтесь та устройте як найчастійше представленя на дохід і на поміч рідному краеви. Ідіть слідом других розумних і щирих Українців, аби колись щось принести рідній Неиці, воскресній Україні.

На особливе признанє заслуговує наш парох о. Пр. Сєзерський, що так дуже гарно вдав характеризацію поодиноких осіб.

А й Вам, Пане Дякоучителю, належить ся подяка за те, що доложили свого труду і таке гарне представленє вивчили.

Вражіне з представленя виніс кождий як найлїпше, і думаю, що на дальше не забракне людий там, де можна найлучше приглянутись і ближше пізнати хиби нашого житя, а притім чогось путнього навчити ся. Тому моїм бажанєм було, аби наші Ембріджани взяли ся ще лучше до праці на народнім полї. Хай буде честь і слава нашим ембріцьким аматорам за їх труд і щиру працю.

Один з присутних.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ГІЄРОНІМ ЛЯХОВИЧ
(попередно ПАВЛО ГУРДУС).
Першорядне Українсько-Польське
Заведенє Фотографічне
під ч. 77 Newark Ave., Jersey City, N. J.

Мія заклад виконує артистично всякі роботи фотографічні, як: групи весільні, фамілійні, як також портрети і побільшенн. Спеціальну увагу присьвячусь дітям.—Цінн приступні. Запрошує уклінне відвідати мою робітню. 43479

ЗДОРОВЛЄ Є НАЙБІЛЬШИМ СКАРБОМ.

Коли чоловік є здоровий—то має всьо. Є доброї волі, тішить ся життем, може заробляти, і через се йому нічого не бракує, має всьо, що в теперішних відносинах може мати. І тому нашою першою задачею є удержати себе в здоровью, а коли втратили, знова відзискати його стараємось.

Се осягнемо уживаном

БОСАКОВОГО ЛІЧНИЧОГО ГІРКОГО ВИНА.

Лічнича сила сего вина була доказана в тисячах тисячів случаях недуг і немочий жолудка, кишок, нирок і т. д. Воно помагає творитися новій, здоровій крови, уздравє з тіла всі нечистоти і задля того воно є

ПАСТАВОЮ І СКРІПИТЕЛЕМ ЛЮДСЬКОГО ЗДОРОВЛЯ.

Воно є виробленє з чистого вина, рівних пілюлях ростин і корінців. Затим є природним ліком а його лічнича сила є вельми успішною. Коли Ви терпите на жолудок, нестравність, нирок і инші долегливости, то уживайте

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО.

Поліпшенє Вашого стану побачите скоро по тім, що в короткім часі вибудете крінке здоровле. 19а—

Ціна за фляшку $1.00, 6 фляшок $5.50, а 12 фляшок $10.00.

Наше вино не продасть ся як нашій, але яко лік. Його можна дістати в аптиках а також в инших гостинницях. Коли нема його у Ваших сусідних склепах, замовіть собі прямо з фабрикатів.

Michael Bosak Company, Scranton, Pa.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА КОРОТКИЙ ЧАС.

Машини без труби і з трубою з 40 піснями, один альбум, 100 шпильок лише за 55ч—

$28.00

Завдаток $5.00, а решту заплатите при одержанє Вам товару. Всі замовленя належить адресувати до:

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
310 Grand St., New York, N. Y.

ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ.

ПРОБНА ОФЕРТА: Пішліть 25 цнт. на мужеський пасок або 40 цнт. на женський пасок на означенє переснаки і т. н. Заплатіть $3.85 депозит при відборі з почти. Заміть ужівати сейчас і носіть пасок як указано через 60 днів. а коли описа будете з него цілковито вдоволені і щасливі в чудової поправи Вашого здоровля; коли Ваше серце запасе в взмоченє і Ви почуєте, що мій пасок зробив Вам більше добра ніж всі медикалія і лікарська опіка, якій Ви колинебудь піддавали ся, тоді побожність ся поручувати сі Вашим своїм знакомим. Коли одак будете вдоволені при кінци 60-ох днів, тоді заверіть Вашої $3.85. Се моя гваранція. Коли Ви маєте ревматизм, спинну, неврастію, параліж, катар, астму, запалєнє горла, первовість, сонливість, безсонність, слабість в крінках, гемороїди, запір, скрофуни, опухленє, прощ, водну пухлину, недугу нирок і утроби, слабості органів, а всякі инші долегливости, я радо дам Вам до звомісячну пробу славний Powerful Electric Belt. Чому ждати нерозумно? Чи Вам лікарі не говорили, що вплив електрики відучасть сейчас по ужитє? Адресуйте: 59ч—

Овесся Електричний Пасок

Добрий для мужчин!

Добрий для женщин!

A. P. OWENS, Dept E., 152 W. 14th ST., NEW YORK, N. Y.

Даром кождому бритва!

ПОЯС ДО НОШЕНЯ ГРОШИЙ. Коли хочете мати гроші схована в добрім і безпечнім місци, то не носіть їх в кишенях, лише носіть їх в НОВОВИНАЙДЕНИМ ПОЯСІ, який є здобутий з сильної і сталої сирки, має на собі 4 великі кишені, а кожда кишеня замкає ся на комбінацийні суванки. Можете носити сколько хочете гроший в тім поясі, навіть і тисячі, а ніхто їх Вам не витягне і ніколи їх не згубите. Пояс є так зроблений, що користує для кождого мущини і може тревати через ціле житє. Ціна инше через короткий час $2.50. Тепер пишіте на сю НОВОВИНАЙДЕНУ СЕКРЕТНУ КОЛОДКУ, котру замикає ся і отвирає ся без ключа. Зробена дуже сильно з правдивого мосяжу і ніколи не скрутить. Сею колодкою можна замикати колиї двері, куфер, шайку або инші речи. Коли будете мали сю колодку, то не потребуєте носити ключів при собі і можете бути певні, що її ніхто не відчинить хто не знає її тайни. З кождою колодкою висилаємо докладний опис, як відмикати а се є дуже легко. Коли колодка відмкне ся хоть би Ви їх мали навіть і кілька тисяч. Ся колодка вартує найменше $2.00, але коли замовите у нас нововинайдений пояс і разом сю колодку, то ось сі потрібні річи дістанете за $3.50. В додатку до сих річий вишлемо цілком ДАРОМ добру голярську бритву, котра є зроблена з доброї англійської сталі, гладить добре, гладко і може шетерпити на довгі лїта. В других місцях продають такі бритви по $2.00 і дорожше, а у нас дістанете ДАРОМ коли замовите сейчас нововинайдений пояс і секретну колодку. Се є найкорисніше предложенє, яке про колинебудь зробив. Коли сейчас зачнете спорядити з сего предложенє, то напишіть сейчас $3.50, а ми сейчас вишлемо відворотною почтою всі ті річи, або пришлїть 25 центів марками, а решту заплатите, як Вам принесуть ті річи до хати. Пишіть отже сейчас, поки ціни не підпяв в гору. — Адресуйте: 61ч73.

PRACTICAL SALES COMPANY, 708 North May St., Dept. 10, Chicago, Ill.

і я не втратив ані гша вагнсу. Я переконав ся, що аби бути здоровим, треба зелющами розвивати ся згідй сльбости. У мене все находить ся дальше

— SOROL —

яке устаює нерчі в жолудку і кишках, уменшує болі голова, головокружіння, і є успішне против актов.

Коли в роботі є ослаблєнє, ревматизм, подагра, неврастія, нерозстуда, або инші подібні недуги, вже все нашо пів рукою дальну

PAIN-EXPELLER—

сего знаменитого домашнього ліменту. — Сороки шта 35 п. а Пейн-Експеллер 35 і 65 п. Продають ся у всіх аптиках. Поготов в фабрики о Б. Б. Балдвін.

F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St.,
New York, N. Y.

Чи Ви є передплатником „Свободи"?

КОЛИ ЩЕ СЕЇ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ЇЇ СЕЙЧАС.

„СВОБОДА" є найбільшою зі всїх українських часописей в новім і старім краю.

„СВОБОДА" виходить три рази тижнево — у второк, четвер і суботу.

„СВОБОДА" подає цїлкові новини американські і краєві, популярно-наукові розвідки, оповідання і фейлетони.

„СВОБОДА" також подає найдокладнїйші відомости з поля війни і з нашого рідного села та повіту.

ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ:

НА ЦЇЛИЙ РІК.....$3.00
НА ПІВ РОКУ.....$1.75
НА ТРИ МІСЯЦІ.....$1.00

ПОЗА ГРАНИЦЯМИ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ:

НА ЦЇЛИЙ РІК.....$3.50
НА ПІВ РОКУ.....$2.00
НА ТРИ МІСЯЦІ.....$1.25

Звертаємо увагу, що на кредит ніякому не вислане ся часопись.

Гроші належить висилати враз з замовленєм або почтовий або експресовий money-order або в реджістрованім листї на адресу:

„СВОБОДА",
13 Grand St., Jersey City, N. J.

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ"

виконує

СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,

як:

ГІКЕТИ ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛІ І КОНЦЕРТИ.

НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.

КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.

СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.

До Урядників Відділів У. Н. Союза не чинні звертатись зі всякими друками до друкарні „Свободи".

Замовленя і гроші посилайте до:

„СВОБОДА",
13 Grand St., Jersey City, N. J.

„Знанє житя"

„Знанє Житя" — се нова книжка на 58 сторін друку, видана накладом „Свободи", а вийшла зпід пера

Д-РА С. ДЕМИДЧУКА.

Книжка має 10 розділів, а кождий дає себе творить цїлість. Розділи є отсі: Як міряють люди житє. Вибір занять, З чим пускати ся в свій, „Все вперед", Не гоже за дома заводити, В здоровім тїлї здорова душа, Любов блинького в практиці; поведенє, Знай свою нагоду, Гроші — матеток, „До найвисших підвиїнх висот".

Сю працю написано з популярно-наукового погляду, має напрям умораленьючий, а основні взори вхопленої з практичного житя вселюдних умовин науки. Вона повинна находити ся в кождій українській хатї.

ЦІНА РАЗОМ З ПЕРЕСИЛКОЮ

30 ЦЕНТІВ.

Замовленя враз з належитою належить висилати до

„СВОБОДА",
13 Grand St., Jersey City, N. J.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цїнник книжок по друкарні „Свободи".

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляють ся всі вічні члени Тов. „Любов", що цїпічний мітінг відбудеть ся в неділю, 9. червня, о годині 2-гій пополудни, в Хаїзіон галя, ч. 16 Мейн стр., Вунсокет. Кождий член має явити ся, бо є важні справи до полагодженя, а то справа виборів на 4-ти членів, а також справа ухвалення нових параграфів і взнак та ще много инших справ. Неявивший ся член буде караний шістьма центами. — С. Земінка, предс.

РОН, ПА. Уряд братства Преображенія Господнього, від. 29, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що цїпічний мітінг відбудеть ся в неділю, 9. червня б. р., точно о годині 2-гій пополудни, в салї парохіяльній. Просить ся всіх членів, щоби явили ся на сей мітінг, бо є дуже важні справи до полагодженя. Контрольна комісія буде давати свое справоздаяє. Котрий член не явить ся на сей мітінг, заплатить 50 цнт. кари, а у рядник $1.00. — В. Федак, секр.

БАЛТІМОР, МД. Бр. Пресв. Трійці, від. 320, повідомляє всіх своїх членів, що цїпічний мітінг відбудеть ся дня 9. червня, в 2-гій годині пополудни, в домі М. Дмитрова, 1012 Болдін стр. Просить ся всіх членів явитись як один, бо є важні справи до полагодженя і справоздаяє касове за минувший півріч. — В. Байда, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 3, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть ся в суботу, 8. червня с. р., о годині 7.30 вечером. На сей мітінг кождий член обовязаний явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Будуть ся принимати нових членів. — Н. Чапіяк, секр.

ТОВАРИСЬКІ ЗАБАВИ І ГРИ ДЛЯ МОЛОДИХ І СТАРИХ.

ТОВАРИСЬКА ВОРОЖКА.

350 ЗАГАДОК, молодим і старим на забаву.

ЯК ВІДГАДАТИ будучність.....10 ц.
УКРАЇНСЬКИЙ ШТУКАР, 212 магічних штук.....50 ц.
РУКОВІ ЗАБАВИ і гри.....30 ц.
РОЗМОВА ЦВІТІВ на 50-ох малюнках.....50 ц.
НАЙГЛУБШІ ТАЙНИ надприродної сили.....15 ц.

КАРТИ ДО ВОРОЖЕНЯ, надзвичайна система ворожени женщинам і мущинам, терпіливости і будучности з пенсінсем в нашій мові. Гра є так уложена, що кождий може без помочи другого розложити карти в певнім положенію і читати з них будучність лїпше як ворожка. Ціна з пересилкою $1.00. 67ч—

Замовленя посилайте грішми або марками на адресу:

UKRAINSKYJ BAZAR,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ПОЗИР! ПОЗИР! ПОЗИР!
ПАСАЇК, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ!

Заходом Українського церковного хору при церкві св. О. Николая, 42 Ван Бурен ул., Пасаїк, Н. Дж.,

відбудеть ся перший раз в сій околиці велике театральне представленє

ЗАМРАЧЕНИЙ СЬВІТ

образ драматичний з жита нашого народу на 4 дії зі співами (написав М. Курдеба)

в неділю, дня 9. червня 1918 р.

в салї Рускої Нар. Організації, 159—4-та ул., Пасаїк, Н. Дж.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Микола, молодий читальник...п. Т. Лозука
Панько Перчач вйт.....п. Д. Лещишин
Левко Дучак, присячний...п. В. Мельничук
Настя, вйтова жінка.....п-ні А. Ковалів
Оксеп, вдова.....п-ні Т. Секута
Марійка, її донька.....п-на Ю. Садовська
Зофійка, водруга Марійки...п-ні Ю. Майк
Степан, вйтів син...п. С. Войцеховський
Семен, парубок.....п. В. Мельничук
Гнат, парубок.....п. С. Маяк
Дмитро, парубок.....п. І. Гердун
Жінка.....п-ні Х. Якимець
Жандарм.....п. В. Сметана
Шльомко, арендар.....п. Д. Смерзко
Парубок І.....п. І. Дядьо
Парубок ІІ.....п. М. Кляпка
Дівчата.....п-на Ю. Шкопяк
Чоловік І.....п. Н. Олеськевич
Чоловік ІІ.....п. І. Дядьо
Парубки, дівчата, чоловіки, жінки, музики.

Режісер і упоряд. хорів п. Ф. Чимкевич.

Початок о годині 7-ій вечер.

Доїзд на гр.-кат. церков св. О. Николая.

Дорогі Родимці! Коли хочете собі приглядати на рідний край і почути рідні пісні і забави Великодні, які устроюють наші дівчата і парубки коло церкви, то прибудьте численно на се представленє а так все побудете і почуєте представленє на сцені і хоч на часок полинете думкою у рідний край.

За добре виведенє штуки ручить

66-67 КОМІТЕТ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.
НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Заходом Драматично-співацького кружка тов. „Української Бесїди" в Нїо Йорку уряджуєть ся

В СУБОТУ, 8. ЧЕРВНЯ 1918 Р.

ВОДЕВІЛ І КОНЦЕРТ

під дирїґентурою п. М. Корнюрка

B ARLINGTON HALL,
19-23 St. Marks Place, E.9th Street.

Початок точно о 8-мій годині вечером.

Першорядна музика тов. ім. М. Лисенка.

ВСТУП ТІЛЬБО 50 і 35 ЦЕНТІВ.

По концерті баль до рана.

Шановні Родимці! Сим запрошуєть ся всіх Родимців міста Нїо Йорку і околиці на концерт і баль, котрий відбудеть ся на великій просторій салї. Кождий, хто бажає почути українську пісню та музику а при тім добре забавитись, най прийде в суботу, дня 8-го червня до „Арлінгтон Голь". Прийдіть в велико не пожалуєте.

За добру забаву ручить

66-67 КОМІТЕТ.

ПОЗИР! · УКРАЇНЦІ! ПОЗИР!

Тов. Вільні Козаки міста Львова, від. 143 Укр. Нар. Союза

устроюе

В НЕДІЛЮ, 9. ЧЕРВНЯ 1918
в Народнім Домі,
217-19 N. 6-та улиця, Нїо Йорк

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

ВСТУП ВІД ОСОБИ 35 ЦНТ.

Пресвітлі всїх Українців міста Нїо Йорку прибуте на сей забаву, а при тій нагоді будете мали вступлене до нашого товариства і до Укр. Нар. Союза. Тож прихідіть як найчисленїйше на забаву, бо тим не лише що сповните свій обовязок національний, але забавитесь, бо забава буде першорядна. — Музика знаменита за що ручить — КОМІТЕТ. 67-68

Тікети можна бути перед балєм в філії Укр. Сїчових Стрільців, 19 Іст 7-ма ул., у п. Ярослава Н. Кирича, 110 Іст 3-тя ул., а в дни балю при касі в Українськім Домі.

ПОЗИР! УКРАЇНЦІ З БРІДЖПОРТ, КОНН.

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

відбудеть ся

ДНЯ 8-го ЧЕРВНЯ 1918 р.
в У. Н. Д., 1008 Болдін стріт

Початок точно о годині 7-мій вечерон.

Повазані Українці і Українки а Бріджпорт, Сквітпорт і Ферфелд, Конн. Ваше зявисько, яко щирих Українців взяти участь в сїм балю, тому що чистий прихід з балю призначений на українську У. Н. Д. в Бріджпорт, Конн.

До численної участи запрошує сердечно 67 КОМІТЕТ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую сестру і шурина та братів Чушпіїв. Щоби і сестра Тяна позвала о себе Кіданці, пов. Збараж. Тому 10 літ перебувала в Монтреал або Торонто. Хто з ви них знав або коли сами, звольте зголосити ся до: 65-7

TONY KUSNIR,
c/o Pine Tree Inn, P. O. Virginia, Minn.

ПОТРЕБА ЖЕНЩИН до чищенє офісів. Місце стале. Платність до: 66-68

COLGATE & CO.,
55 York St., Jersey City, N. J.

ПОТРЕБА МУЩИН робітників до виполюваня цегол в Пенсильванії. Має заробляти 40 цнтів. а робота ідє через цілий рік. Наші робітники заробляють $25.00 до $35.00 тижнево. Нема тут переробленя робітників. Добрі помешкання. Чарт дешевий при фамілїях. Як хочете мати надію Вам дорогу, як схочете у нас працювати. Голосіть ся або цінить до агента Ємпайр Нотєл, 61 Carlisle Street, Ньюарк 112 Greenwich St., New York, N. Y. 66-68

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО
КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗУРУ

посідає у своїм салї книжки рівного змісту. Коли чого, то пишіть сейчас по нинїшні книжок, залучуючи 3-центову марку на пересилку на адресу: 59—155

SICHOWY BAZAR,
34 E. 7th St., New York, N. Y.

МАРІЯ ВАЛЄВСЬКА

СТАРОКРАЄВА АКУШЕРКА
39 Ave. A, (cor. 3rd St.) New York, N.Y.

поручає П. Т. Землячам свої услуги. Робить також масажі і ставляє баньки.

Пошукує ся **Марії Корнага, жени Семена,** родом з Копанок, Калуського повіту, в Галичині, котра перед війною приїхала до Америки разом з мужем і 3 початку мешкала з Кеймор, Вест Вірджінія. Хто би про нїо знав, або вона сама, звольте подати ті теперїшну адресу, в дуже важній справі її мужа Семена, на адресу: 67-8

OTTO H. DROEGE,
289 Broadway, New York, N. Y.

ЗЕМЛЯ ДАЄ НАЙЛІПШУ ЗАБЕЗПЕКУ НА ГРОШІ.

150 АКРІВ ЗЕМЛЇ, зі знарядами рільничими, стайня, возівня, будинки господарські, гарне мешкане, сад, дерево на пруб для себе і на продаж. 60 акрів під оранку. Тепер кваліфікує ся управу гречки, $50.00 доходу з акра, зі збіжа $70.00 доходу від акра. Властителька продає сю фарму по причині, що її сини пійшли до війська. Дорога з під самого дому. Ціна $5.500, часть готівкою, решта на сплати. Голосіться до: 66-68

MRS. BULLINGER, Millsdale, N. Y.

ПОТРЕБА МАЙНЕРІВ!

Юнійна платня, компанійний харч. Мешканє дарове. Дає ся працювати годинами. Також потреба фамілійних. Майнерська робота ідє кождого дня, в Elk County. Пишіть або голосіть ся: Shawmut Mining Co., 428—3rd Ave., Pittsburgh, Pa. 62ч78

5 артистично виконаних портретів найгарнїйших женщин в різних позах вартості 50 цнт. і каталог різнородних дїкавих і займавчих річий, зашлемо кождому за одержанєм 10 центів срібком або марками. Задоволенє гварантоване. 58ч67

MRS. L. PIASECKA,
205 E. 14th St., New York, N. Y.

ЛИШЕ ДЛЯ МОЛОДИЦЬ

пішлемо 5 фотографій найгарнїйших женщин за 20 цнт. срібком або марками. За вдоволенє ручимо.

EAGLE SALES CO.,
Room 1501,
277 Broadway, New York, N. Y.

МАГІЧНІ ПРИБОРИ, КАРТЯНІ ШТУКИ,

забавки дорослих і театральні. Цїнник висилаю ся задармо. 48-83

S. JANOWSKI,
3104 N. 15th Street,
Philadelphia, Pa.

Коли чоловік є хорий

то першорядне, що він хоче взнати є це знайти доброго лїкаря".

Коли зверхете свої кроки напрост до заведенє Др. Кафмана, 607 Маркет Стрїт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціалістів на инших шукаючих без страти часу і труда на инших лїкарів.

Коли Ваше відчуте то запевняє, що лїкар є дуже обережний з виданьою діягноза важної слабости; то є, що він шукає докладно нашо Ви хорі. Його заведенє є засортоване в модні і домашні апарати, так що коли потребна аналїза крови, лемічної аналїзи мочи, оглядини лучників Х-рей, або що иншого, то він має тіх руков ля Вас. Ци помочи них розвязків складного розкладеня недуги музиди, окремлїнь є помилка.

Лїкар скаже Вам яка є утяжкована ціна за лїченє. Жаден чоловік не може відійти задля браку грошій. Коли робітник може чистити на помічі лїкаря, навіть може сплачувати йому належитість тижнево. або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жадна хорий не повинен обавзати ся бути до него.

Його інституція має новий найновїший апарат до оглядин хорих: Статів, Гальванїн, Фарадїн і Гай Фріквенсі Електрістіс; Озоне Інгалятором, Електрік Осціалаторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядинє і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечор; в неділї від 10-ої рано до 1-ої вполн.

Родимці! Читайте „Свободу" і приєднуйте для неї найвільше передплатників.

ПОЗИР! ЛИШЕ $3.00 ЗАДАТКУ!

НАБУДЬТЕ ДЛЯ СВОЄЇ ХАТИ СЬОГОРНЬОГО МАГОНЕВУ

ГРАФОНОЛЮ

з якою дістанете зовсїм ДАРОМ

8 Українських пісень
8 Вальсів оркестрових
2 Польки оркестрові
2 Марші оркестрові
2 Танці на гармонїку
2 Танці на балалайках
2 Солья скрипкові

500 шпильок до Грамофона на також 10-ЛІТНУ ГВАРАНЦІЮ.

Ся Графонола має дуже добру машину, яка грає голосно і чисто. Всї части машини є грубо вікільковані. 67ч77

По одержаню машини і всїх приборів до неї належитих, заплатите решту належитого в сумі $21.50.

В нашім складі масмо всї українські і русскі плити. Пишіть по каталог.

MELROSE GRAFONOLA CO., 752 Melrose Ave., Dep. W., New York, N.Y.

Недужі мущини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Й МОЖНА НАЙТИ,

і вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

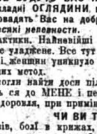

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відішлете ся його овіщ. Докладні Оглядини відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ЗДОРОВНЙ СТАН і вирікають Вас на добру дорогу до здоровля, защадить Вам терпіня і убереже вид передвистю.

Деякі лїка практикує. Найновїйші успішні методи, мелічні і електричні апарати. Новоденне уладженє. Все тут як найліпше для тяжких хорих.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне застосованє найновїйших научних методів.

Коли Ви не могли найти доси пійшли у Ваших терпіних і утесец дивірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при применінню найновїйших методів у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослабленє нервів, болї в крижах, втрату памяти, биття серця, слабість нирок, задрижчистість, приглюмленє, болї голови, дрожі, приниди, ослабленє членів тіла; болякн, скірні висипки, катар, пече Вас горло, болї дрожучі в крижах, болї горла, торчнку, запір, ревматичні болї, пранці? Ci як і другі недуги а перешою прикові яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і женщин через довгі роки. Вашої відвідини уневажать Вас про мої спосібности і здовольть Вас, бо я кожну Вам з скорше часі. Я лїчу сам причину недуги а її симптоми уступовать скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Звольніме є безсрочне. 17-89—

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли ви терпите на нову або застарілу хороту і не дістали жадної помочи у спеціалістів,

Прийдіть до мене і я доведу до результату

скоро, тревано і за малу нагороду, без кінної перерви у Вашім занятю. Мої офіси находяться через довгі роки в тім самім будинку, і вони знають їх осторонного, рельного і успішного спеціаліста. Одна візита в моїм офісі і тоне на екзаміняція увяснить Вас, що Ви встуляли на дорогу яка веде до здоровля.

Коли Ви терпите

хронічні болї голови, запори голови, приниди, мелчить си Вам в очах, слабе память, слабі і нервові нерви, безсонність, болї в нарку і хребті, ревматизм в суставах, слабість грудей, шкірні хвороти, недокрівля жолудка і кишок, неформальні болї, пустуле на шкіру і инші. Прийдіть, раджу. Найновїйші і признані научні методи лїченя при застосованю ЕЛЄКТРИКИ і ВДИХУВАННЯ заповнять Вам що всї часи можливі успіхи.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЙДІТЬ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

СПЕЦІЯЛІСТ

Dr. HANNON,

146 East 14th Street,
напроти Tammany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. вечор; вечор: від 6. до 8. В неділї і признані святі: від 10. до 2. в полуд. лишо.

ОСІБНИЙ ПОЧЕКАЛЬНИЙ ПОКІЙ.

Д-ри ІВАН СМІТ і К. Д. БІЛИК

З ЛІКАРІ УКРАЇНЦІ. СПЕЦІЯЛІСТИ ОПЕРАТОРИ.

827 E. 17th St., New York, N. Y.

ДОКОНУЮТЬ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУХЛИНИ (Т. Е. КИЛУ), ЛІЧАТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ЖІНОЧІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО НАС, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 17—

Години урядові: 12—2 полудня. І від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

НАУКУ

АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УДІЛЯЄ ЗАОЧНО

заснена цілій український кольонії в Америці, АМЕРИКАНСЬКА ПРИГОТОВЛЯЮЧА ШКОЛА. Тисячі Українців поміччали со школу і кождий одержав се, чого бажав, кождого научили ни читати, писати і говорити до англійськи. Коли Ви до сего часу не рішили ся ще поправити своего знання в англійській мові, то не відкладайте довше, ще сегодня напишіть до нас лист, вложіть 10 центів монетой або марками, а ми Вам вишлемо пробну задачу і близші поясненя о нашої задивленої легкої системи учення. До нашої школи не мусите ходити, ми посилаємо потрібні для Вас задачі почтою. Повний курс коштує $5.00. Даємо письменну гарантію научити Вас говорити, читати і писати по англійськи, або звернути Ваші гроші. Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Нашою дев'ятьдесять чесність, точність і строге виконеня діл. — Адресуйте:

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
Dept. 46,
525 W. 47th St., New York, N. Y.

ЗАМІТКА: Наш новий завідатель школи Александер Старченюк приносить всі научнь якої вдоволяти всіх, що звертаються до сеї школи. Кождого часу обійде ся він з Вами привітно і сумісно.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

рогуване
в 24 ГОДИНАХ

Кождо нечув має напись з Умінайте підробіть.

MIDY

"НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялєт недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

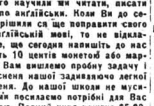

Найвище істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре спеціялєт недуг мужеських, котрий тут са саме знає і довголітну практику відає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт. 76-80
614 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

ЛІКАР

(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у ліченю. Я лічу ревматизм, прокулену, гемороїди, шкіровий недуги легких, серця, жолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шкіри, як і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при ліченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 105—

Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. пізно, в неділї від 9. до 2.

Новість! Новість!

НАВКОЛО СЬВІТА БЕЗ ЖАДНОГО КОШТУ!

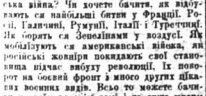

Чи хочете бачити як виглядає европейська війна? Чи хочете бачити, як відбувають ся найбільші битви у Франції, Росиї, Галичині, Румунії, Італії і Туреччині. Як борють ся Зеппеліни у воздусї. Як воюють ся амерыканські війська, як европейські жовнїри покидають свої становища підчас вибуху революції. Їх поворот на свій фронт і много других цікавих военних видів. Всьо то можете бачити у своїм власнім домі і то дуже малим коштом. В сих днях ми одержали великий запас образів до стереоскопів, знятих з поля битви. Стереоскоп є так удосконений, має так добре скло, що побільшує кождий образець до трех стіп і видко всьо як найвиразнійше, так як би було живе. Ціна 81.50. Чотире серій, то є 100 великих образців за 81.50, 25 образців, то є зовсім знимених сїл і міст в цїлій Европі 50 центів, 25 образців з життя, куди і сестра Ісуса Христа за 50 центів. Хто заложить у нас сей цїлий комплет, то є стереоскоп і ті всї види, то вишлемо йому за цїну $4.00. Уважайте, що доплатите 50 центів. При замовленю не жадаємо грошей зго́ри, лише витрїть ся оголошене і залучіть 25 центів за оплату пересилки, а на товар заплатите тодї як Вам його принесуть до хати. Замовленя висилайте на адресу:

A. Z. SUPPLY CO., Dept 11,
P. O. Box 458, Hammond, Ind.

Напад підводних лодок.

(Продовженє зі стор. 1-шої).

„Сей приказ не відносить ся до звичайних лямп на улицях міста.

„В бюрових і мешкальних будинках, в котрих уживаєть ся сьвітла, мають ся, о скільки воно є можливе, позасловувати вікна.

„Інтересованих належить сейчас про се повідомити."

Як доносить, ті зарядженя мають служити для забезпеченя міста проти можливих нападів зі сторони німецьких літаків або бомбарданя з гармат німецьких підводних лодок.

Опис підводних лодок на підставі зізнань очевидців.

Поминьо рїжних описів, які подають моряки, котрі бачили німецькі підводні лодки, годі виробити собі докладного поняти, якого властиво типу є підводні лодки, котрі бушують по водах здовж берегів Злучених Держав.

Судячи після величини гармат, будови, числа залоги і 300-стопової довшини лодки ч. 151, треба припускати, що тут є чинні лодки новійшого і більшого типу. Моряки зі залоги корабля „Тексса" оповідають, що командантом підводної лодки є бувший капітан американського корабля.

Моряк Рокер, який належав до залоги корабля „Една", заявив, що підводна лодка, яка затопила йог корабель, мала число 151 та що ціла фльотилля таких лодок ще перед двома місяцями опустила німецькуй пристань Кіль серед торжественного пращаня.

„На одним з ліжок, — говорив моряк Рокер — я бачив число „151". Німецькі моряки оповідали, що вони, виїхавши з Кіль, окружили Бермуду, звідти Західні Індії і кільки разів переїздили попри ріг Гатерас".

Число „151" вказує, що ся підводна лодка недавно збудована, бо до недавна ліси підводних лодок не виказували чисел понад 100. Загальний опис вказує, що нові лодки є далеко більші ніж попередні.

На 12 моряків зі залоги „Тексса" двох оцінює довжину лодки на 350 стіп, а 8 моряків на 300 стіп. Всї признають, що лодка є з переду і заду зовсїм на в гармати. Після оповіданя капітана Ловрі, який бачив кусник зі шрапнеля, гармати є 6-цалеві. Після його переконаня лодки прибули тут впрост з тамтого боку океану і вони не мають на тій стороні підстави.

Капітан з корабля „Една", Гімор, який перебував через 8 днів яко полонений на німецькій підводній лодці, заявив, що лодка числить 300 стіп довжини. Дальше заявив він, що гармати на переді і заді лодки є по 32 стіп. довгі і 6-цалевого калібру. Другі бувші полонені оповідають, що по середній лодки бачили ще трету гармату меншого калібру.

З оповіданя моряків, які були полоненими на німецькій підводній лодці, показуєть ся, що командант німецьких підводних лодок, як також деякі з їх залоги перебували давнійше в Америці. Моряки з корабля „Тексса" наводять отсї слова, які сказав до них командант німецької підводної лодки:

„Я ненавиджу таку роботу хлощі. Я привик вести команду на американськім кораблї і маю богато приятелїв між командантами американських кораблїв. Я був передше командантом великого американського корабля. Але війна війною і ми мусимо довершити сю малу працю".

Нові німецькі підводні кружляки.

Нову кляcу німецьких підводних лодок становлять так звані **підводні кружляки.**

Звіт англійської адміралїцї доносить, що німецькі підводні кружляки є до 450 стіп довгі і 36 стіп шириної. Машини витворюють силу, яка доходить до сили 20.000 коний.

Їх скорість є дуже велика. На поверхні води можуть плисти вони зі скоростию 28 узлів на годину; під водою їх скорість доходить до 15 узлів на годину.

Підводний кружляк може помістити 75 торпед і 150 мін. Зоружене підводного кружляка складаєть ся зі шість 6-цалевих гармат.

Підводний кружляк може набрати зі собою стільки опалу, що йому вистарчить на дорогу на другий бік Атлянтїйського океану, на плаване через якийсь час по морї і на поворот домів, не потребуючи ані разу доповняти своїх засобів опалу і поживи.

Німці топлять місячно 600.000 тон.

ВАШИНҐТОН, 3. червня. — **Звіти втрат кораблїв, виготовлені корабельною комісією за перші три місяці 1918 року, виказують загальну втрату на 1,800.000 тон.**

На один місяць випадає пересічно по 600.000 тон.

Найбільші втрати потерпіла Англія. Вона втратила в кождім місяци по 360.000 тон, Злучені Держави по 43.000 тон, решта приладає на инші держави аліянтів і на держави невтральні.

Нема причини припускати, щоби в місяцях, цьвітнї і маю, скількість затоплених тон була меньша.

На Кримі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City, on June 5, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

З большевицьких звірств на Кримі.

АМСТЕРДАМ, 3. червня. — Кореспондент берлїнської часописи „Льокаль Анцайґер", Ед. Цехін, який перебуває на Україні, подає опис похорону жертв, яких викинуло на берег Чорне море. Многі тіла вказували на страшні знущаня; яких допускали ся большевики, мордуючи жертви. В богато случаях ноги і руки були звязані разом. Всї найдені трупи — се жертви большевиків в Евпаторії (на Кримі). Большевики засудили були їх на смерть, вивезли лодками на Чорне море і повкидали до води. Подїї, нагадують сцени, які діяли ся підчас революції у Франції.

Одну жінку, іменем Немец, члена большевицького комітету, Німці увязнили і поставили перед суд. Коли її засуд на кару смерти через повішене був ще неповний, вона порішила його словами: „Революція мусить бачити кров".

Кореспондент оповідає про одного російського поручника, який про трох літах служби на боєвім фронті стоїв на руїнах дому своїх родичів, очікуючи, коли филї моря викинуть тіла його батька і матери.

Страйк в Севастополю.

АМСТЕРДАМ, 4. червня. — Робітники в севастопольських доках, на Кримі, покинули роботу, як се доносять вісти, які одержано з Киева.

З тої причини доки замкнено. Робітники покидають громадно місто.

—o—

Заведенє на Литві панщини (?)

ВАШИНҐТОН, 4. червня. — **На Литві привернено фендальну систему, після якої селяни є вирневолені два дні в тижни працювати на панськім ланї,** як се доносить телеґрама зі Стокгольму до департаменту загр. справ.

Вісти доносить, що німецькі власти завели економічне правительство, оперте на співучасти всїх у праці яко праві, котрого можна жадати від селянства.

„КОЛИ ВІЙНА СКІНЧИТЬ СЯ

много винаходів до відбуденя знищеного війною будинкувань.

Винаходіть і уміняйте природи які відносить ся до фармерських і будівельних машин, желїзних знарядів і др. Будуть пригоговані на час коли війна скінчить ся і отримаєте свою нагороду.

ВІЙНА

викликала велике заполотобленє воєнних знарядів. Тепер є час до винайдена:

1. Приряд багнетовий до перетинаня дротів.

2. Приряд до вложеня ся в гору для зміцуваня цїлий.

3. Засоби і озорони для жовнїрів.

4. Штучні руки і ноги для окаліченних і много, много других.

МНОГО ВИНАХОДІВ ДО ДОМАШНЬОГО ВЖИВАНЯ суть попшукані.

Пишіть днесь по нашу много інформовану і цїкаву книжку, яка дасть Вам ясні потрібні інформації в патентових справах і нашу методу поступованя. Ми даємо Вам обезпеченє

Наша ціпа книжка буде вислана ДАРОМ на жаданє. 62v71

"K. MORGAN ELLIOTT and CO.,
Patent Attorneys,
Suite 701, Woodward Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

СЬМІХУ · ДО РОЗПУКУ!

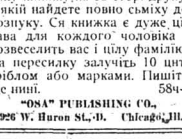

Даром вишлемо кождому велику книжку на 32 стор. друку, в якій найдете повно сьміху до розпуку. Ся книжка є дуже цїкава для кождого чоловіка і розвеселить вас і цілу фамілію. На пересилку залучіть 10 цент. сріблом або марками. Пишіть ще нині.

584v—

"OSA" PUBLISHING CO.,
1926 W. Huron St., Chicago, Ill.

ВАРТІСТЬ ЗДОРОВЛЯ.

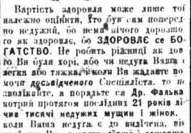

Вартість здоровля може лише той належно оцінити, хто був сам поперед недужий, бо нема нічого дорожшого як здоровє, бо ЗДОРОВЄ се БОГАТСТВО. Не робіть рїшенїй як довго Ви були хорі, або чи недуга Вашої жени або тяжка хвороба Ви ждете по смерть безвічного Спеціялєта, то не дозволяйте, а порадьте ся Др. Фалька котрий протягом последних 21 років лїчив тисячі недужих мущин і жінок, коли Вашого воздуха є до вилїченя, він вилічить Вас скорше, лїпше і дешевше як инші инші Спеціялєти. Він часто лїчить недуги, які другі Спеціялєти не могли вилїчити, бо він одже і опитує кождим пацієнтом особисто. Його лїченє не справляє болїв і є природне, з много вилїченя, котрі мешкають сотки миль віддалена від Ню Порку, відзи дають Д-ра Фалька в його офісї та жадають помочи.

В його офісї находять ся всї найновійші машини Електричних Апаратів як також чудова X-Ray машина, якою можна бачити ясно кожду часть в людськім тїлї. Сю машину уживаєть коли потрібно. В многих случаях вона охоронила многих мущин і женщин від повижних операцій. 65—

Коли терпите на остабленє нирок болї жолудка і кримий, катар, болї горла, ревматизм, чиряки, шкіркі, недуги, нарости, запір, гемороїди, долгозависте мятуря і кров, то найлїпше для вас є, що ви зараз до него прийдете і зробите ся його пацієнтом як лікаря-спеціяліста.

ПОРАДА ДАРОМ.
НЕ ЛІЧИТЬ ЛИСТОВНО.

Dr. FALK,
СПЕЦІЯЛІСТ,
11 West 28th St., New York City,
(межи 5-ою Евенюю а Бродвей)

Години офісові: від 11-ої рано до 7-ої вечер щодня, а неділї і американськи сьвята від 10-ої рано до 1-ої попол.

„МІСІОНАР"

— се одиноке (єдине) на цілу соборну Україну — український католицький місячник.

МІСІОНАР — се орган таких релїгійних національних братств як „Апостольство Молитви", „Бр-во Найсьвятїйших Таїн".

МІСІОНАР — учить віри, заощаджує здоровє, національні моральні серед нашого народу.

МІСІОНАР — таком обіжне ся з трийцять трома хлопцями-сьвятами, отдучими місіонарями.

МІСІОНАР — коштує лише 50 центів на рік — в то за 36 сторінок що місяць, або за 432 сторінки за рік.

ЧИ ВИ ВЖЕ КОЛИ ЧИТАЛИ „МІСІОНАРЯ"? ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО ТАКЕ ПИСЬМО ВИХОДИТЬ В ФІЛЯДЕЛЬФОЇ?

Пришліть 6 цит. марками, то діставте одно число, а потім схочете то пришлете решту, а ні то ми не будемо тягати ся. АБО ПРИШЛІТЬ 50 ЦЕНТ. МАРКАМИ АБО МОНЕЙ ОРДЕРОМ НА ЦІЛИЙ РІК — ТО ЩО МІСЯЦЯ ДІСТАНЕТЕ КНИЖОЧКУ З ХРАСНИМ НАБОЖНИМ ЧИТАНСМ. Запишіть „Місіонара" собі і своїм приятелям.

Пишіть до: 23v—

"MISSIONARY"
818 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровлє

Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЄКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ

X-RAYA (ЕЛЄКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ,

Я є найстарший християнський медик-спеціяліст в Пітсбургу, Па.; 38 літ практикуваня успішно, лїчучи тисячі недужих людей.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилїчені або ні, без здогадів, і помоку Вам тоді, коли другі молоді або непрактичні лікарі Вас завезли.

Я УЖИВАЮ найновійші і найліпшійші ліки при лїченю моїх пацієнтів.

Я МАЮ свій власний департамент з медикаліями і лабораторію, які є найліпші для недужих людей.

Ви здогадуєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилїчені? Одна візита упевнить Вас про моє знанє і вдоволить Вас, через що я осягаю успіхи в короткім часї. 38—

ВСІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі ціни. — Оглядини і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 5. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN

Напрот почти.

Specialist
411 — FOURTH AVENUE
(4-ий будинок від Smithfield St. Коли їдете до мене, то упевніть ся про адресу мого офісу).

PITTSBURGH, PA.

DRELICH BROTHERS COMPANY,
852 MONTGOMERY ST. (cor. Monmouth St.), JERSEY CITY, N. J.

Columbia Grafonola

Ваш кредит є добрий!

СКЛАД ГРАМОФОНІВ І РЕКОРДІВ
з найліпшої фабрики
COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY
у ваших цінах від $18.00, $30.00 і $45.00.

Такожде масмо у нашім складї великий вибір рекордів українських, російських, жидівських, англійських і т. д.

Наш склад є отворений кождого дня від 8. рано до 10. вечер; в неділї до 3-тої попол.

ЗНЕВІРЕНІ І ЗНЕОХОЧЕНІ

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

котрі терпять на якубудь хронічну, нервову або зїбрну недугу, прийдіть до мене ще сегодня абез нїякої оплати. Моя порада і спостереженя не будуть коштувати Вас нїчого. Цїлковита фізична оксамінація при применюю X-Ray апарату відкриє Вам дійсний стан і слабість.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Одна візита упевнить Вас про мої способности і вдоволить Вас, бо я даю результат в скорім часї. Я лїчу саму причину стану недуги а обовязково сейчас знімаюсь.

Богато мущин і женщин уникнуло операції через вчасніше применене найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти дасе пільги у Ваших терпінях і чутесь знеохочені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які добрі успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при применюю найновійших метод у лїченю.

Не пробуйте всяких способів. Не тратьте часу і грошей.

Прийдіть ще нині. Я радо розмовлю со з Вами. Я маю зовсїм з найновійших електричних апаратів і X-Ray машини на лїченю хронічних, нервових і зїбрних недуг. Коли Ви недужі, то посьвятіть хвилю часу, щоби поговорити зі мною. Рада Вас прийму. 155—

Години офісові:
9. рано до 4. попол. Вечерами від 6. до 8.

DR. LEWIS
749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Streets New York

В неділї і сьвята від 10. до 2. попол.

Пошо Вам пріти в горячій кухні?

Уживайте New Perfection Oil Cook Stove. Ся піч варить страву досконало, задержує холод в кухні — і звільняє Вас від сьмітника праці і невигод, які дає вугле, дерево, попіл і чад.

Довгий сильний комінок переносить всю подумінь і дає повний та чистий жар на місци, де варить ся страва.

Піч New Perfection запалюєсь подібно як газ і можна на ній регулювати огонь на всякого рода страви. Вона випікає, присмажує, варить і т. п. без диму, сопухи і знечищеня. А головно держить кухню в холоді.

Сі печи є вироблювані з 1-2-3-4-ма огнищами, з верхними сховками і братурами або без них.

Снятайте у Вашого продавця про New Perfection Нафтовий і Водяний огрівач.

Уживайте Aladdin Security Oil — все придатний і дешевий.

Standard Oil Company [New Jersey]
Newark, N. J.

ALADDIN SECURITY OIL STANDARD OIL COMPANY

NEW PERFECTION
OIL COOK STOVES

ПРОДАВЦІ, КОТРІ ПРОДАЮТЬ І ПОРУЧАЮТЬ НАШІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ КУХОННІ ПЕЧІ І ВОДЯНІ ОГРІВАЧІ В JERSEY CITY, N. J.:

L. S. Behr, F. B. Brill, J. Esposito, B. Greene, J. Joseph, H. E. Lutjen, J. S. Mraagh, Siegel's Bazaar, J. H. Schroll, J. T. Sack, Stone Bros., S. T. Hunt, Sweeney & Higgins, Taylor & Moran

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОВІЗНАС КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

118 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2968.

ПОЗІР УРЯДНИКИ ВСІХ ТОВАРИСТВ І БРАЦТВ!

ST. NICHOLAS REGALIA CO. PASSAIC, N. J.

МИ Є ГОЛОВНИМИ ФАБРИКАНТАМИ УКРАЇНСЬКИХ І АМЕРИКАНСЬКИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ЛЕНТ, ВІДЗНАК, ЕМАЛЬОВАНИХ ВІДЗНАЧОК, ШАПОК, ПЕЧАТОК СТАЛЕВИХ І Т. Д.

Виробляємо отсї річи з ЛЇПШОГО МАТЕРІЯЛУ ЛЇПШЕ І ПО ДЕШЕВШИХ ЦІНАХ як декотра фірма в Злучених Державах.

Не замовляйте нїчого для Вашого Товариства доки не оглянувсте наших взірців і доки не дізнаєтесь наших цін. — Пишіть ще нині Фго Вашому Товариству треба а ми сейчас пришлемо Вам наш ІЛЮСТРОВАНИЙ КАТАЛЬОҐ і КАЛЄНДАР З РОКУ 1918 БЕЗПЛАТНО. На всїх заплатах і листах прибійте печатку товариства та заспіване на адресу: 16v—

Eagle Regalia Co.,
115 Nassau Street. NEW YORK, N. Y.

БАДАНЬ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНГЕР

Посьвятив ся для хорих, незнаючих людей, котрі не є в можности платити високих ціл за свою бадань.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без уживи жадних небезпечних ліків при помочи електричних приладів. Рівночасно в багато таких случаях, які передше вимагали операції, можна цілі вилічитись цілком лише приладами способом без уживи ножа.

Маю в посіданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і вбачати цілкий внутренности людського тіла і костей та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного сьвітла в тіло і забити ними паралізні бацили, які є причиною болїв недуг і хідливих недомагань. Той спосіб лічення є не тілько нешкідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для нашого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за вилічима, того, не цікавлюсь лічити. Однаком кождого, котрого узнаю до вилічення, стараюсь вилічити в як найкоротшім часі.

ГОДИНИ офісові: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понеділок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12 в полудне., а в неділі від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНГЕР,
158 E. 18th St., New York City.
Близько станції елевайтер 3-ої авеню!
І субвею.

Др. Еміль Айхель
49½—1st Ave., українська дентист
NEW YORK, N. Y.
corner 3rd Street,

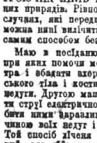

виробляє штучні зуби, котрі виглядають як натуральні. Виривае зуби без болю. Робота гварантована, ціни уміркованні.

Годинки: від 10. рано до 9. вечір, крім суботи і неділі від 10. до 2. попол.

ФАРМИ!

МАЄМО НА ПРОДАЖ більше число фарм різної величини і ціни, о дуже добрій земли, обсіяних, з будинками і інвентарем, положених близько таких міст як Нью Йорк, Філядельфія, Бостон, Вайтнор і инших фабричних міст і місточок, в котрих суть школи, церкви, фабрики, заводи і стації колійові. Дуже дотепні условія сплати. По бажані інформації пишіть на адресу:

Ф А Р М И,
c/o American Ukrainian Exchange,
220 E. 6th St., New York, N. Y.

ЖМІСЧИНК є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти реватизма, болїв плечий, коленя, і болїв грудей. С помічне на болї голови, на болї суставів у руках і ніг, на легкий параліж карку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК С ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносить ся до генерального агента, вказуючи 3-центову марку на відповідь. 14ч—

IMIKE FEDIW,
8 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учить ся АКУШЕРІЇ в якій школі або в своїй хаті від нашою дорученістю, справлна, цікавотна ісюра наука; приймаємо кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛОМ. Адреснта: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres. 229 East 14th Street, New York City. Телефон: Stuyvesant 932.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ І ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм горличним Українцям, тай другим чи і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УРОБОК, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄННЯ КРОВИ, ЗАПАДЕНЬ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітей в своїм офісі або з дому пацієнтів, спеціально на дне на пропущений час помочі спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай овнщо листовно о повнім докладнім своїм недузї, а дістане совітну і безплатну пораду.

На відповідь зачекіть один місяц.

Dr. B. HOHENBERG,
804 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1883 Stuyvesant.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТІ.

Епископ Будка хорий.

6-те число „Місіонара" доносить, що грецько-католицький епископ на Канаду, о. Никита Будка, є хорий. На свою недугу був вже у шпиталі і відти вийшов. Лікарі пропонували операцію, якої однак не можна тепер перевести, бо владика дуже кашлає. Один сьвященик, який говорив з епископом підчас місії в Торонто, пише в „Місіонарі", що епископ сухий і марний як сірник.

„Русское Слово" про українсько-московські мирові переговори.

Нюйоркське „Русское Слово", обговорюючи справу мирових переговорів Москви з Киевом, пише: Берестейський договір заключено. Після слів самих большевиків, він дав Росії пригожий мир, тяжкий мир. Але большевицькі миролюбці складають сей мир на війну. Тепер треба заключити мир з Україною, новоуточеною державою. І тут стають майже непоборимі перешкоди. Україні хочуть знати, що то є таке „революційна Росія", то є Совєтська республика. І председателеви большевицької мирової делегації, румунському большевикови Раковському, приходить ся розпинатись перед хитрими лахами (!), котрі весь час обстають при тім, що нема ніякої совєтської республики, що усе те є лише уроєнем. Адже коли би вона існувала, то мирова делегація могла би сама вчинити її границі. А сього господин румунський большевик не може зробити. Ціль української делегації цілком ясна. Коли означених границь Совєтської Росії нема, то, остаточно, українська границя повинна бути означена на конференції. А се значить, що можна буде собі ще щонебудь урвати. І большевики всіло віддадуть, бо їх клич є „мир за всяку ціну".

Оберучев жадає помочи для Росії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5. 1918 as required by the Act of October 6. 1917.)

Константин М. Оберучев, бувший головний командант київського військового округа, а який тепер находить ся в Ню Йорку, помістив у нюйоркськім „Таймс-ї" статю, в якій радить Злученим Державам дати оружну поміч Росії проти Німеччини.

„Росія мусить мати Вашінгтона, а ми пішлем ій Ляфает".

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5. 1918 as required by the Act of October 6. 1917.)

„Головною перешкодою в американській помочи для Росії — пише нюйоркська „Івнінг Мейл", з 3-го червня, — є брак проводу в Росії. Америка є готова післати російському народови Ляфает а його чорній годині, так, як Франція післала нам свого Ляфает в нашій чорній годині. Коли однак Ляфает прибув до Америки, він стрінув тут Вашінгтона; він стрінув істнуючий Континентальний Конгрес; він стрінув репрезентантів з усіх тринайцятьох кольоній; він знайшов тут армію і державну машину в операції. Його задачу і співділане улекшив факт, що тут були провідники, яким він міг жертвувати свої симпатії і пращю. Ми можемо вибрати одного з десятьох або двайцятьох визначних мужів, якого ми можемо вислати до Росії, який би ніщу помічь воюючій демократії. Але кому сей человік передасть свої повноваги? Кому він зможе жертвувати співділане американського народу? З ким він зможе подати собі руки в будованю довготривалої демократичної будівлї? З Ленином? З Троцьким? З Іоффе? Ні. Сї люди не репрезентують найлїпших елементів в Росії. Вони не мають попертя зі сторони російської демократії, попертя, яке мав Вашінгтон в Америці. Росія мусить перше створити основу для кооперації, яку ми радо їй дамо. Росія мусить мати Вашінгтона, заки ми пішлемо їй Ляфает".

Справлене похибки.

У 64-тім числї „Свободи", в статї „Українська Католицька Церква у Злучених Державах" зайшла через недоглядь похибка, яка, як інтересованим справила немало непріємности. Именно пропущено там імя грецько-католицького сьвященика, о. Йосифа Мапліньского, пароха в Перт Амбой, Н. Дж., як також сказано, що о. Михайло Лукавський походить родом з Угорщини, підчас коли він родив ся в Галичині. Справленем отсеї похибки перепрошуємо покривджених.

В арміі є 10% чужинців.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5. 1918 as required by the Act of October 6. 1917.)

В неділю видано нюйоркського „Сон-а" є подана статистика американської армії, де говорить ся, що з усіх зареґістрованих військово-дозрілих мущин 12% є чужинці. З асентированих до війска в 10% чужинців, з котрих вже много приняло тутешне горожанство.

Засуджена на 10 літ вязниці.

Федеральний судія Валькенбург в Канзас Сіти, Мізури, засудив жидівку Розу Пастор Стокс на 10 літ вязниці за її нелояльні виступи підчас війни супроти правительства Злучених Держав і ухвалених ним законів. Ми вже доносили недавно, що суд знайшов дано Розу Стакс винною злочину в трох случаях: вона виступала проти правительства, оскаржуючи його, що воно не служить інтересам народу, лише горстці капиталістів; вела кампанію, яка мала на меті шкодити примусовому і добровільному піборови рекрута; вела кампанію, яка мала на меті шкодити воєнним операціям американської армії. Одним словом, вона виступала проти війни тоді, коли парламент, хотячи відвернути грізне небезпеку, був змушений виповісти війну Німеччині. Судія улекшив засуд; бо закон говорить, що за один случай такої провини, виновника мають ся карати 20-літною вязницею і гривною 10.000 долярів. Отже для пані Стакс грозило 60 літ вязниці і 30.000 долярів гривни. Пані Стакс належить до соціялістичної партії.

Концерт в Філядельфії.

Заходом Катедрального хору ім. М. Лисенка при співучастю хору Сиротинського у Філядельфії в суботу (8. червня), в „Меркантіл Голл" під ч. 849 Норт Франклин улиці, відбудеть ся концерт в память 57-літних роковин смерти незабутного кобзаря Т. Шевченка. Вступне слово виголосить о. М. Кіняш. Хор відспіває пісні: „Стар Сфенглед Бенер", „Пічу в неволї", „Відпливе мінець", „Тече вода", „Ой пущу я коненьку", „Видиш, брате мій", „Минають літа", „Чорна ріля ізорана", „Глибоким сном" і „Заповіданє". Дірігент хорів п. А. Гела. Крім того будуть: прольог, деклямації, солї і рри на фортепіяні. Вступ 50 і 25 центів. Початок точно о годині 8-мій вечером. Сподіваємо ся, що українська громада у Філядельфії, яка все була патріотичною, явить ся численно на сім концерті.

За протест проти Холмщини.

Тутешні польські газети подають за „Курєром Познанським", що познанський суд засудив кількох Поляків на два, а одного на шість місяців арешту за розклеюванє афішів з протестом проти вчуєня Холмщини до України.

51-літні увільнені з австрійської армії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5. 1918 as required by the Act of October 6. 1917.)

Всїх австрійських жовнірів, родженних в 1867 році розпущено до дому, на основі декрету цісаря Карла. Речинець виконичих ся в половині мая, що означив цісар. 50- і 49-літні австрійські жовніри будуть також розпущені домів протягом сього року. Перші не пізнійше як 15. вересня, а другі не пізнійше як 31. грудня.

Епідемія в Еспанії.

В Еспанії поширила ся страшна епідемія, яка загрозила істнованю населення цілої держави. В Мадридї, столиці Еспанії, є тепер майже 100.000 людей хорих наслідком сеї епідемії. В краю померло вже від неї 700 осіб.

Каранна буде платити за всї революційні знищенн.

Президент Каранца оповістив про формованє комісії, яка має полагодити всї скарги на знищенє революції в Мексику протягом останних вісьмох років. Комісія буде брати під увагу лише такі знищенє, які виразними революційні вїйська. Коли хто не буде вдоволений оріченєм комісії, сей має правоапелювати до мирової комісії, зложеної з трох осіб, з котрих одну іменує правительство, одну провінція, в якій находить ся невдоволений, а одну оба перші судії.

Німецька мова урядова в Бельгії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5. 1918 as required by the Act of October 6. 1917.)

Німецькі війскові власти порішили, щоби німецьку мову впровадити яко урядову в отсих бельгійських провінціях: Лімбург, Льож і Люксембург.

Скількість рогатої і безрогої худоби в Німеччині.

„Кельнішє Фольксцайтунг" доносить, що під теперішну пору в Німеччині є 6,000.000 штук свиней і 19,000.000 штук рогатого товару. Минувшого року свиней було 13,000.000 штук. Бита вага коров виносить тепер пересічно 136 кільограмів, підчас коли в минувшім році пересічна бита вага виносила 210 кільограмів.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТІ.

Східна границя Литви і Курляндії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 5. 1918 as required by the Act of October 6. 1917.)

В 3. параґрафі мирового договору Німеччини, Австро-Угорщини, Болгарії і Туреччини з Росією говорить ся, що східна границя Курляндії і Литви тягнеть ся:

Середнюою моря між островами Даго і Ормс, між островом Мун і побережем Естонії. Відтак Рижським заливом аж до суші трохи на північ від устя ріки Аа (в Лівонії). Дальше на схід від Риги, через ріку Двину до точки, де припирає границя Курляндії. Відси Двиною на полудне до озера Дрисвяти; місточко Дрисвяти лежить на схід від сеї лінії. Відтак звертає на полудневий захід, перетинає в половині залізничну лінію Свенцяни-Лінтупи, оставляючи місцевости Видза і Тверечі по східній стороні границі. Дальше тягнеть ся на схід від місцевостий Михайшки і Гервяти, перетинаючи залізничний шлях Вильно-Сморгонь на захід від Слобідки. Відтак на полудневий захід вздовж ріки Ошмяни і Гавлі до ріки Німану. Місцевости Османа і Дзевинищки лежать на схід а Кладники і Геранони на захід від сеї лінії. Відтак границя йде Німаном аж до Мости, відки річкою Зелвянкою йде на полудне, на захід від Ружан, до Пружан, де зачинаєть ся вже границя України. Місцевости Смоленщина і Добучин лежать на білоруській стороні. Остаточні, подрібні границі означить спеціальна комісія.

УДЕРЖАНЄ ОГНЯ В ДОМОВИХ ОГНИЩАХ.

Днесь є нашим головним обовязком удержати огонь у всїх огнищах домових і стараймо ся о се, щоби наші хлопці коли вернуть до нас з за моря, застали сво! родинні пожнищища здоровими. Тому то Ви, потребуєте ліку, котрий усуває недугти, помагаючи правдивий природний сили відпорній, усунути з нашого тіла всї небезпечні складники і хоробливі зародки. Тріпера Американський, Еліксїр Гіркого Вина є отже сим ліком, що діє як найуспішнійше. Се є домовий лік в як найлучшім значінню сего слова, бо усуває недомагання жолудкові і спонукуює правильне діланє внутрішних органів. В антиках. В принимайте жадних дешевих імітацій, але домагайтесь правдивого Тріпера Американського Еліксїру Гіркого Вина. $1.10. — При ревматизмі, невральгії, болю в крижах, звихненю, опухненю і подібних недоманганях, спробуйте Тріпера Лінімент, Се є успішне і знамените средство. 35 і 65 центів в антиках, почтою 45 і 75 центів.

JOSEPH TRIPER CO.
фабрикантів ліків.
1833—1913 S. Ashland Avenue,
CHICAGO, ILL.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має повний склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповідання, байки, казки, вісті, співаники, молитовники, книжки патріотичні, релігійні і всякі инші лічні. Пишіть по каталоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 65t-
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

Добрий БУЧЕР

найде добре платне місце в бучерни, де обслугуєсь Українців, Поляків і других Славян. Пожадания Українець. Голоситись сейчас до

K. KIRCZOW,
68 Greene St., Jersey City, N. J.

МОДНІ УКРАЇНА

До Моїх Дорогих Приятелів:

Заохочість для себе сей дохід, який забирає ріґулятор а купуйте Ваші уборі апрост у фабриканта. Коли, ім оплачусь купувати у нас, то і Вам належно заплатить см. Ми тепер одержали 5,000 ріжних сукна на убрання і пальці. Можете до нас зайти кождого дня в тижни в день в неділю, бо нас є отворено кождого дня аж до 9-ої год. вечер. Коли хочете убрати ся модно за малі гроші, то прийдіть до нас і придасть ся ві модні вбрання відповідних і модно убрання костюмів. Маємо з спеціяльно грубого сукна „сердюк"—і з гладким передом убрани, спорті „ватін"—і дові сурдути. Відвідайте нині.

105т141

S. LEVINE,
471 Clinton Ave. N., Rochester, N. Y.
РІК ОСНОВАННЯ 1893.

5.95 Ім. з 21 камінками „ЖЕЛТОНИЧНИЙ" ЗЕГАРОК ЗЕ ЗЛОТИМ 4 ЖИВОЮ ШАРУВАТУ ЗЛОТОВОЮ ЦЕПОЧКОЮ, по-ручаючий, гварантією на 20 літ, подібні зегарки продають инші фірми по $15.00. Ходить безустанно точно і є спеціально зроблений для людей, котрі роблять при залізницях, і гварантує ся на 20 літ. Дуже гарний 14 кар. золотом повлочений ланцюшок на кождого адресу за посилковою (C. O. D.) $5.95 і за вворот переслано, в дни прийдуть, що кождий може його оглянути, і если йому не подобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у инших кошть треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом повлочений ланцюшок з гарненьком доданє ся (фрее) до кождого годинника. 99т—

EXCELSIOR WATCH CO.,
1107 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

ТАМ

ВЕЛИКА ПЛАТА А РЕШТА ПО 7 ДОЛ. І 50 ЦЕНТІВ МІСЯЧНО.

Памятайте, що дня 25-го червня вілочна їзда до Алябами.

для купуючого.

Голосіть ся завчасу, бо пожалуєте, до:

HR. KURDYDYK, 216 E. 83rd St., New York City.

Через довгі роки, українські робітники (сякі мущини) приходили до мого приватного офісу.

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН

...Я є спеціялїст від всїх особистих недуг, як прим. гемороїди і т. п. Хронічні контракти (у мущин), недуги крови, нирок, жілуря і старчих органів. Моєї або старої виналязки. Не ждіть. Курацію в офісї д-ра Брайна в приємнім і тихім місцї. У доставцю ліки. Приймаю вночи до мене, і записуйте часи: години і терміни. 30 ЛІТ ДОСВІДУ. Практика удосконалює.

ЛИШЕ МУЩИНИ. Др. Брайн може повідомити Вам, як можете бути вилічені в можливо найкоротшім часі, а також скаже Вам ціну.

В моїм офісї говорить ся також Вашою мовою. Моя адреса:

Dr. BRYAN, **333 East 17th Street, NEW YORK CITY.**

(вказьба 2-ої авен.)

Офіс отворений: від 9. рано до 8. вечер, в неділі від 9. до 1. в полудне.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого рекомендації автомобільного. Я є в краю довголїтній і добрий механік і шофер-з Америки. Хто вчинить в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Зважте, що наша школа є одною з найліпших в Америці. У нас є 6 машин в 1917-р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол на тиждень. Зрозумілі дїли до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи, — у нас є механік-професор Д. Ламанович.

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK.

Др. С. М. Кауфман

Український лїкар з Одеси.

СПЕЦІЯЛІСТ МУЖЕСЬКИХ, ЖІНОЧИХ І ДІТОЧИХ НЕДУГ ДР. КАУФМАН звісний від літ американським Українцям. Кождий Українець знає, що ДР. КАУФМАН є добрим і старанним лїкарем, він має найновійші електричні машини Х-РАЙ до бадання середини людського тіла і недуг Нервових, Сїкрих, Ревматизму, Ломанє костий, Паралїзу, Гемороїдів, Жолудка, Нирок. Тяжкі хвороби Жіночу недугу вже СПЕЦІЯЛІСТ-АКУШЕР. Заразливі хороби, затроєну кров у мущин і женщин лїчить сейчас медицинами. На запомінайте дакто приїдіть до Дра Кауфмана. Він дасть Український лїкар розмовить ся з Вами по українськи і сумлїнно порадить. 54—

Dr. S. M. KAUFMAN, 111 East 7th Street, New York, N. Y.

(2 блоки від Бруклін св. Ґрід).

Год. офісові: від 9. рано до 2. вечором. В неділі від 9. рано до 4. по обіді.

Tel. Orchard 6352.

Радимці! Купуйте календар Українського Народного Союза, який поштою разом з пересилкою тільки 50 центів.

DR. BROWN дентист, 45 East 7th Street, недалеко парків. NEW YORK, N. Y.

Вспівлї роботи лїкарсько-дентистичні по умірковапих цінах. При витягано нуїв уживаю специяльний спосіб для внечулення, так що пацієнт зовсім не відчуває болю. Обіцюю пасовторений уміх виконаній інструменти для вирівано зубний. Цїни низькі.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ЙОГО ОФІС ІСНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.
117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE, New York City.

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скорчу недугу, сечему, пропускиику, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу висилає низькі цїни.

Годинн: від 9-ої до 8-ої; в неділі від 9-ої до 3-ої.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найліпших способів лїчення в свїті. Ми со знаємо і наші пацієнти самі о сьвідчать. Говоріте рішучо вілочить ся без операції і болю. Радимо матюм і всї недуги крови і нервів, без огляду на старі і тяжкі, скоро лїчить ся при можливо найменших видатках. 104—

ПРИЙДІТЬ ДО НАС! Ні один доктор заплати, аж би зістанте вилічені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В неділі від 10. до 1.

HEIDELBERG TREATMENT, (Близько 75-ої улиці),
1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман,

ЯКИЙ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ХОРОБИ жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилічить в як найкоротшім часі так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїчення недуги. Він також уживає X-НАТ машини яка є необхідна для лїкаря. Перша пірата є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи менна вилічите чи ні, дозвіл незвичайної недуги від не берусь лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, **1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.**

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділі від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

ХОРІ ЛЮДИ!

ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.
ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ,

З ліка на день в року на рік відкаю лїкарські услуги Українцям. Предлагаю собі спілкуватися з ними в ціли лїчити та сліпими хорим в українськими жите. Коли Вам жите видало надія пребування вашого дому і коли видужаєте, що Вам стало здоровля стало потрібувать старатись сейчас вернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам пізкорото дарон порадить, що Вам робити, аби Ваше жите оздоровити і пізсинх Вам є Вашій родині. Шіть уже через 35 літ. З добрим успіхом всї недуги, що особливо, затроєння крови жолудка, серця, легких і т. д. 115—128.

Недуги нервові і нервові лїкує на основі електричних приладів: і „X лучів", через які переглядаю Ваші внутрешности. Не кождий лїкар посідає ті прилади, хлопче, що вони хуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіте до нашого офісу.

Dr. Landes, 149 East 22nd Street (коло Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramarcy 8623

Години урядові: від 10. рано до 8. вечер. В неділі від 10. рано до 1. попол.

149 EAST 22 ST. N.Y.